

Unitárius Közlöny

Kolozsvár, 1888–1948/1990. 18. (78.) évf.

4. szám. 2008 április

Ára: 1 lej, előfizetőknek: 0,70 lej

Szükségünk van a bizalomra!

Természetes, hogy akiket kapcsolat fűz egymáshoz, megbeszélik dolgaikat: szülő a gyermekkel, testvér a testvérrel, barát a baráttal, beosztott a főnökével, tanuló a tanárával. Kikérik egymás tanácsait, megköszönik a segítséget, szót ejtenek a további tennivalókról.

Ugyanilyen természetes a beszélgetés Istennel, hiszen tudjuk, hogy Neki köszönhetjük a legtöbbet – a költő gondolatával *mindent*. „Te voltál mindig mindenben a minden” (Ady Endre). Tőle várhatjuk, kaphatjuk a legigazabb tanácsot, eligazítást, segítséget. A beszélgetés Istennel a bizalomra épül úgy, ahogyan zoltáríró is érezte: „Kezedre bízom lelkemet, te váltasz meg engem, Uram, igaz Isten” (Zsolt 31,6). De ez a feltétlen bizalom nem tehet tétlenkedőkké minket. Ezt a magatartásformát Márai Sándor így próbálta tudatosítani: „Mikor Istenre bízom életem, érzem, hogy Isten nem ad föltétlen jogot ehhez. Hinnem kell benne, hogy madárka tolla se hull ki az Ő akarata nélkül, de nincs jogom vaksi bizalommal mindent az Ő kezébe tenni le: Isten reám bízta, hogy csináljam és igazítsam életem. S csak ha vállalom ezt a feladatot, akkor segít”.

Isten megteremtett, meghívott az életre, éppen *ma, ebben* a történelmi időben, helyzetben és feladattal bízott meg, aminek a lényege: elviselhetőbbé, derűsebbé, s ha lehet, boldoggá tenni közösségünk életét, amelyben élünk, dolgozunk, szolgálunk. Nagyszerű program ez az ember számára! E program megvalósítása érdekében folyamatosan „naprakésszé”, a feladatra alkalmassá kell tennünk magunkat. Hiányos fegyverzettel nem lehet e nemes küzdőterre indulni, elavult eszközökkel nem lehet eredményesen szolgálni még akkor sem, ha kifogyhatatlan a jó szándék. Ezért kaptunk Istentől „látó szemet” és „értelmes szívet”.

A napok sikere pedig attól függ, milyen szívvel indulunk elébe: „értelmes szívvel” átgondoljuk és átérezzük a feladatokat, a számba jöhető eseményeket, s így, lelkileg felkészülve nézünk azokkal szembe. Amikor a reggeli ébredéskor néhány perc alatt megbeszéljük dolgainkat Istennel, erőt gyűjtünk a nap minden órájára, feltöltődve indulunk a szolgálatra, lelkünkben a kezdeményezés bátorságával: „Amit eddig láttam, arra tanított, hogy bízzak a Teremtőben, annak ellenére is, hogy őt még nem látam”. (R. V. Emerson)

Bizalom Istemben! Erre építettem az életemet, az Ő biztatásával próbálok megfelelni a feladatoknak, amelyeket az Ő segítségével ismerek fel, és azokat lelki adományai felhasználásával teljesítem, mert tudom, hogy „az Úr az én pásztorom, nem szűkölködöm” (Zsolt 23,1). Ebben a feltétel nélküli bizalomban

ott van a jövő ígéréteinek a hite a közösségem és a magam számára.

Bizalom embertársainkban! Erre építhetjük közösségi kapcsolatainkat, mert ez ad közös feladataink elvégzéséhez megvalósítható reményt és áldozatos kitartást.

A mindennapi életben gyakran tapasztaljuk, hogy mind az Isten iránti, mind az emberek iránti bizalmat sok minden kikezdi, elsősorban a gyengeségeinkből táplálkozó kishitűség, a kicsinyesség, az irigység, a rágalmozás, a harag vagy éppen a gyűlölet. Vigyáznunk kell, mert ha ezek a gyengeségek elhatalmasodnak életünkben, megsebzik az „értelmes szívet”, és a „látó szem” is megvakulhat, az igaz igaztalanná, a helyes helytelené, a nemes harc durva torzsalkodássá válik, az ellenségkép megrajzolásának törtető igyekezete minden energiát felemészt, megöli a bizalmat, megosztja a közösségeket. Számtalan példa van arra, hogy a kisebb és nagyobb közösségek keserű tapasztalattal éltek és élik meg a bizalmatlanságból eredő bomlasztó állapotokat.

Most, amikor az egyházi és társadalmi életünk jövőjét mélyrehatóan meghatározó és befolyásoló fontos események, a válsztások előtt állunk, hangsúlyozni szeretném, hogy van bizalomra szükségünk! Ezért gyarlóságainkat levetkőzve „merjük már megmondani magunknak, hogy sebet kapni fáj, és sebet adni fáj, és minden fájás fáj mindenkinek.” (Sik Sándor) Úgy készüljünk, hogy sebet ne ejtsünk, inkább a kölcsönös bizalomra tekintsünk, amely megmaradásunk és gyarapodásunk záloga.

A közelgő pünkösdi ünnepe töltsön el bizalommal Isten és embertársaink iránt, hogy töltekezve az egy akarat (ApCsel 2,1) szellemével szolgálni tudjuk egyházunkat és népünket!

Farkas László

„A növekedő, kinyíló élet termeli a boldogságot”

ról és az emberekről, akiknek meleg szíve, ajándékozó szeretete nemcsak minket fogadott be édesapáddal – téged is vár, téged is oltalmába, szeretetébe akar fogadni.

Szívem színeivel mesélek jövődöbéli családotról, az otthonunkról, várakozásunk ezer meg ezer érzéséről. Te vagy a szívünk legszebb színe, mert szeretünk.

Kezem simogató melegével üzenem Neked, hogy védelek, óvlak mindentől, hogy érezni akarlak.

Lelkem imái rajtad keresztül jutnak el Istenhez, akit kéréseimmel ostromlok: „Ó, Istenem, add, hogy legyen egészséges, add, hogy lásson, hogy halljon, hogy szíve rendületlenül dobogjon!

*

2008. március 25-e, este negyed tíz.

A karomban tartalak végre, imáim talán meghallgatásra találtak: élsz, dobog a szíved, szemeddel mintha szememet keresnéd. De a lélek imái nem szüntek meg, Istent keresik; soha buzgóbb nem volt az imám, soha gazdagabb a lelkem: Istenem, add, hogy fel tudjam nevelni, add, hogy becsületes, tiszta szívű, nemes lelkű ember legyen!

Réka lányom békés lélegzése megnyugtató a közelemben, ő nem szalad annyira előre az időben; szeméből mintha ezt olvasnám ki: Mert szerettetek, azért jöttem a világra, s lettem új fény, csillag, szülők boldogsága. Szeresettek mindig igaz szeretettel! A kincsetek vagyok, kicsi kincs ugyan, de ember.

És mosolyog, arca a legszebb imádság. Ezt a mosolyt őrizd meg, Istenem!

Makkai-Ilkei Ildikó

Mennyire igaz volt és maradt ez a néhány szó, kicsi Réka, amikor szívem alatt, lelkem mélyén növekedni kezdte! Úgy éreztük édesapáddal, hogy nem lehetünk boldogabbak, és nem szerethetünk jobban, de minden új napon, amikor felébredtünk, úgy éreztük, mégis sokkal jobban szeretünk, és sokkal boldogabbak vagyunk, mint tegnap.

Növekedő boldogság vagy, akit szólítalak szavaim dallamával, kezem simogatásával, szívem színeivel, lelkem imájával.

Szólítalak, és te apró mozgásaiddal üzened: Anya, élek, jól érzem magam. Elér hozzám szavaid dallama, kezed simogató melege, szíved színei, lelked imái, hisz semmihez, senkihez nem szólsz úgy, mint hozzám.

Igen, szavaim dallamával sokszor mesélek Neked a faluról, ahol élünk, egy kis unitárius gyülekezetéről a Nyikó mentén. Mesélek dombjairól, vadon nőtt virágairól, mesélek templomá-

amikor ő mellettünk van, de akkor a legóból épített Eiffel-torony sosem lesz magasabb 5 centisnél (a gyerekek előszeretettel rombolnak, ha mi építünk).

– Sokat nevetünk. Ha nem azon, ahogy apát elkalapálják, akkor azon, ahogy anya csiklandós, illetve milyen jó a hasán ugrálni, miközben arcának színezete lilába fordul.

– Felfedezhetjük a világot egy kisgyerek szemszögéből. Csemeténknek mindent meg kell tanítani, azokat a dolgokat is, amit mi már annyira természetesnek veszünk: hogyan kell lecsavarni egy kupakot a műanyag flakonról, hogyan kell pohárból inni, hogyan kell felkapcsolni a lámpát, hol kell anyát csiklandozni, hogyan kell pusztat adni, hogyan kell a kezünkkel tapsolni, hogy a galambok elszálljanak stb.

– Nézzük csak meg magunkat, milyen büszkék leszünk a gyerekünkre, amikor lemegeyünk a játszótérre, és ő az, aki a legügyesebben csúszik le a csúszdán,

leggyorsabban hintázik a hintán, illetve a legcsendesebben játszik a lapáttal a homokozóban.

– Ha már a homokozóról van szó, itt életre szóló barátokat szerezhetünk a szomszéd kislány és kislány szüleinek szeméjében, akik egyszer aztán eljönnek majd vendégségbe.

– A rajzfilmekből szintén sokat tanulhatunk, és rájöhethetünk, hogy nem is olyan gyerekesek, sőt mi több, szórakoztatóak is tudnak lenni. Visszatérő kedvenceink lesznek egyes sorozatszereplők, annál is inkább, mert állandó vendégek lesznek majd a nappalinkban – még álunkban is fülbemászó főcímdalokat fogunk dúdolni.

– Sosem vagy egyedül! Ha szomorú vagy, babád megérzi, és jön, hogy megvigasztaljon. Ha vidám vagy, babád is jól érzi magát, és veled együtt nevet.

(<http://www.hoxa.hu/?p1=cikk&p2=2249> alapján)

Babákról

– Az első mosoly feledhetetlen. Akkor láthatjuk először, amikor a baba alszik, arcizmai ellazulnak, biztos szépet álmodik. Az igazi azonban akkor, amikor ránk mosolyog vissza, megismeri arcunk, tudja, hogy kik vagyunk.

– Az evolúció következő fokán még pusztit is fog dobni, illetve cuppantani is képes lesz arcunkra.

– Elvégeztethetünk néhány házimunkát a gyerekkel. Pl. remekül cipeli a helyére a szárítóról leszedett zoknikat, alusógatyákat, illetve más apróbb dolgokat. Ha hajlandó gyermekünk ilyenre, használjuk ki az időt, mert részvétele a háztartási munkában valószínűleg nem tart majd sokáig.

– Játshatunk a gyerek játékaival, miután ő elaludt – akkor is játszhatnánk,

Választásaink

Lassan húsz éve annak, hogy az úgynevezett demokrácia beköszöntött tájainkra. Ennek jegyében az elmúlt években hozzászoktunk ahhoz, hogy időnként választani kell. Erről leginkább a szavazófülke és a pecsét jut eszünkbe. Ám választásaink nem csak a politikai tér felé korlátozódnak. Mindig választunk az előttünk álló feladatokból egy napra való. Családunknak élelmet, ruházatot, használati tárgyakat a kínált nagy mennyiségű és többféle minőségű árucikkek közül. Választunk társat egy életre, társakat a barátságban, a munkában, a közös ügyek elvégzésére, és még sorolhatnám.

A választás mindig felelősséggel jár – hol kisebbel, hol nagyobbal. Kétségtelen, hogy a közösség által megbízott, annak érdekében cselekvő személyek megválasztása esetében a felelősség igen jelentős. Választásaink nyomán lesznek közszereplők azok, akikben megbízunk, akikről feltételezzük, hogy a társadalmi közjón munkálkodnak. Merthogy a politika elsősorban ezt jelenti: a társadalom javát szolgáló tevékenység. Így határozták meg sok évszázaddal ezelőtt az ókori görög filozófusok, akik a társadalom működésének alapjaként a demokráciát jelölték meg – vagyis a nép közvetlen részvételét

az életét meghatározó és a közösség javát szolgáló fontos kérdésekben. A lényeg a részvételen van. Ez viszont feltételezi a tájékozottságot és az érdeklődést. Ezek hiányában döntéseink nem tudatos cselekedetek, hanem a körülmények hatása alatt megtett lépések.

Idén sokféle választás elé állítanak bennünket. Helyhatósági és parlamenti választások következnek. Felerősödik a politikai közbeszéd, készülnek a kampányok, és érdemes lesz odafigyelni azokra, akik közösségünk képviselőire vállalkoznak. Mielőtt (talán vádlón) bárki is rákérdezne, miért írunk politikai témáról az *Unitárius Közlöny* első oldalán, egyházi vizekre evezek, és magyarázatot adok a téma felvezetésére. Idén ugyanis választások lesznek egyházunkban is. Május-júniusban tisztújítás lesz az egyházkörökben, novemberben pedig püspökválasztó zsinatra kerül sor. Véleményem szerint e „választásos évben” sem a politikai, sem az egyházi teret nem lehet figyelmen kívül hagyni. Ezután sem lesz mindegy, kik és hogyan képviselik nemzeti közösségünk érdekeit, mint ahogy arra is kell figyelni, hogy egyházközeink és egyetemes egyházunk élére alkalmas személyeket válasszunk.

E foghíjas kelet-európai demokráciában is egyre általánosabb a politikától és a közélettől való teljes elfordulás. Ezt erő-

síti a felgyorsult ritmusú életmód, a szórakoztató ipar és a fogyasztói társadalmat alakító média is. Bár a demokrácia a nép uralmát jelentené, gyakran lemondunk választói jogunkról, és hagyjuk, hogy a dolgok úgy történjenek, ahogy mások akarják. Nem vesszük komolyan a részvételt. Ám gyakran annál komolyabban vesszük a mások feletti bíraskodást. Kisebbség-nagyobb közösségeinkben igencsak nagy divatja van a kritizálás „művészetének”. Mindenkiről és mindenről határozott véleményünk van. Ez így még rendjén is lenne. Csakhogy ezek a vélemények gyakran alaptalan feltételezéseket hordoznak, avagy – rosszabb esetben – irigységből, tudatlanságból és rosszindulatból fakadnak. A véleményalkotásra szükség van ahhoz, hogy jó döntések születessenek, de fontos, hogy tudjunk mérlegelni, és a mérlegre a jó benyomások, gondolatok, az értékelhető tettek is felkerüljenek.

Egy szó, mint száz: az idén lehetőségünk lesz többször és többféle területen is választani. Még csak az előkészületek zajlanak, és a jelölteket találgatjuk, keressük és biztatjuk. A választások sok esetben változást is hoz(hat)nak, amelynek irányát azok szabják meg, akiket bizalmunkkal felruházunk, és akik vállalják a munkát – az egyházban, a helyi önkormányzatokban, a bukaresti parlamentben.

Sándor Krisztina

Egymás terhét hordozzuk... szaporábban!

A Kedei Delinka Segélyalapról

Unitárius egyházunk jelenlegi egészségügyi segélyező munkája a Kedei Mózesné sz. György Delinka megsegítésére szervezett gyűjtésből nőtt ki. Az érte való összefogásban megmutatott jószándék és részvét kifejezése a tiszteletes asszony életét már nem tudta megmenteni, ő 45 évesen, hosszas szenvedés után, 2003 decemberében Székelyudvarhelyen elhunyt.

A melléje állásnak mégis lett maradandó eredménye. Az Egyházi Képviselő Tanács 2004. januári ülésén egyhangúlag úgy határozott, hogy a Kedei Delinka megsegítésére az erdélyi híveink körében összegyűlt pénzüsszeget (több mint 300 millió régi lejt) egy, a nevét megörökítő egyházi segélyalap létrehozására fordítja. Elindult hát annak a sajátos egyházi tevékenységnek: a szeretetszolgálatnak a kiépítése a társadalom vesztesei, a bajba jutottak, a betegek, a szenvedők megsegítése által, amelyről unitárius egyházunk – eszményi hivatása ellenére – szegényes múltat tud felmutatni. Az elindulás azzal a hittel indult, hogy a jelen képes lesz bepótolni a múlt mulasztásait.

Ettől kezdve egyházunk vezető tanácsa majd minden ülésén támogató döntést hozott az időközben beérkezett segélykérésekről. Eleinte különösebb megtervezés, szakmai vélemény nélkül születtek e határozatok, mert az intézményesülés, a formába öntés folyamatát megelőzte a segíteni akarás azonnali kifejezése.

Így részesült segélyben az alaptól 2004, majd 2005 során Gáspár Mária Kolozsvárról, Adorjáni Gyöngyvér Ürmösről, Nagy Gábor, Boros Csaba és Szabó Hajnal Imola Marosvásárhelyről, Kőrösfői Anna Székelykeresztúrról, Korodi Balázs Datkról, valamint Kiss Rozália Lókodról.

Az esetszerűségnek és a szakmai ismeret hiányának azonban az volt a velejárója, hogy nem tudtuk, igazából mennyire segítünk a bajon: az egyház anyagi áldozata mit ér a gyógyulás folyamatában. A tanács ezért már 2004 végén határozatban kimondta, hogy a folyamat szabályozásáig több egészségügyi vonatkozású segélykérést nem fogad el. Ugyanakkor a támogatások szabályzatának kidolgozására egy bizottságot bízott meg, Asztalos Klára nőszövetségi elnök, Bakos Katalin orvos és Kedei Mózes esperes összetételben.

A szabályzatalkotás idején, 2006 elején találkozott egyházi közvéleményünk az első nagyobb mértékű szükséglettel, amikor Zoltán Elek baróti egyháztág kérelemmel jött unokája, Bocz Zoltán Imola csontvelő-átültetésének támogatására. Az Egyházi Képviselő Tanács – az általa hozott tiltó határozatot félretéve

folytatás a 4. oldalon

Gyerő Dávid

Egymás terhét hordozzuk...

folytatás a 3. oldalról

– igennel válaszolt a kérésre, és 10 000 új lejes adományt tett a kislány javára. Ugyanezen hozzáállás volt a forrása 2006 során a Kovács Sándor lelkész, Simó Sándor lelkész családja, valamint Domokos Anna és Jobb Levente egyháztag javára megítélt támogatásnak.

A Kedei Delinka Egészségügyi Segélyalap szabályzata 2006 őszére készült el, egészségügyi ellátás pénzbeli támogatása céljával. Működési alapelve az, hogy az Alapot kezelő szakbizottság kérésre minden esetet egyenként megvizsgál, és javaslatot tesz a segély összegére nézve. Egy kérés akkor támogatható, ha a helyi egészségügyi ellátás felszereltsége nem teszi lehetővé a diagnózis megállapítását vagy a kezelést, valamint – ha a beteg és családja anyagi helyzete nem teszi lehetővé – a kezelés költségeinek a fedezését. Az Alap hozzájárulása esetenként csak kiegészítheti, de nem fedezheti teljesen az orvosi beavatkozás költségeit. Az Alap támogatását azok igényelhetik, akik orvosi és anyagi szempontból erre rászorulnak, és akik az Erdélyi Unitárius Egyház fenntartó tagjai.

A támogatást az Egyházi Képviselő Tanácshoz benyújtott írott kérvénnyel lehet igényelni, amelynek mellékletei az esetleg kapcsolatos orvosi dokumentáció, valamint a személy és a család anyagi helyzetére vonatkozó iratok, amelyek indokolják a segítségkérést. A szakbizottság tagjai az Erdélyi Unitárius Egyház központi hivatalán keresztül érhetők el. A bizottság nyilvántartja a beérkezett kéréseket, ezeknek elbírálási módját jegyzőkönyvben rögzíti, és azt az EKT következő ülésén jóváhagyásra előterjeszti.

Olvasóink figyelmébe

Amint Románia Pénzügyi Törvénykönyve (Cod Fiscal) előírja, az adófizető állampolgár jövedelme után befizetett adójának legtöbb 2%-át felhasználhatja olyan civil (nem-kormányzati) szervezetek támogatására, amelyek a 26/2000. számú kormányrendeletben foglaltak szerint egyesületi vagy alapítványi jelleggel működnek. **Az egyházközségek továbbra is kedvezményezettjei lehetnek a támogatásnak!**

Szeretettel kérjük híveinket, hogy támogatásaikat csatornázzák szabad akaratuk szerint **egyházközségeik**, illetve az unitárius egyházi jellegű **civil szervezetek** felé. Alább hat olyan unitárius egyházi civil szervezet adatait soroljuk fel, amelyeket eddigi eredményei érdemessé tesznek a támogatásra.

A támogatás átutalására való 230. számú kérvényt (Cerere privind destinația sumei reprezentând până la 2% din impozitul anual) a támogatónak ki kell töltenie a személyére vonatkozó azonosító adatokkal (I. rész), valamint a kedvezményezett szervezet adataival (II. rész).

A 230. számú kérvény űrlapja letölthető az Unitárius Egyház központi honlapjáról (www.unitarius.com).

A II. részben a támogatott szervezet következő adatait kell beírni, román nyelven: a szervezet neve, adószáma, IBAN bankszámlaszáma. Az összeg helyére a 2007. évben befizetett jövedelemadó 2%-ának megfelelő összeget kell bevezetni. **Amenyiben egy személy nem ismeri befizetett adója összegét, és így nem tudja kiszámítani annak 2%-át, akkor az összeg helyét üresen kell hagynia – a pénzügyi hatóság majd helyesen kitölti azt.**

Minden szabályzat nélkül is ismert volt az a tény, hogy az alapot nem létrehozni nehéz, hanem fenntartani, s a segítségadást kiszámítható és méltányos módon folyamatosan éltetni. Az egyház vezető testülete már az elején leszögezte, hogy az alap a letétben levő összeg kamataiból, külföldi és belföldi magán- és jogi személyek adományaiból, valamint az Erdélyi Unitárius Egyház költségvetési támogatásából tartandó fenn. Ennek érdekében az elnökség már 2006 végén körlevélben kérte az egyházközségeket, hogy a maguk körében évente szervezzenek gyűjtést, valamint keressenek egyéni támogatókat a segélyalap egyre fogyó pénzalapjainak pótlására.

Egyházi életünk szomorú valóságáról vall a tény, hogy adományok 2007 folyamán e célra egyáltalán nem érkeztek az alapba, további segélykérések azonban igen. Így eshetett meg, hogy a Kovács Sándor szőkefalvi lelkésznek, Fekete Levente nagyajtai lelkésznek, valamint Dobos Sándor, Molnár Ella és Kisgyörgy Benjamin egyháztagoknak megítélt támogatás teljesen kimerítette az alapot. Nem maradt más hátra: a segélyezést ideiglenesen felfüggesztettük, s 2007 őszén az egyházközségekben újabb gyűjtési akció szervezését kértük a Kedei Delinka Segélyalap javára. Ennek keretében javasoltuk a 2007 adventi perselypénzt teljes egészében beszállíttatni az egyházköri pénztár útján a segélyalapba.

Az adventi adományozás számbavétele még mindig folyamatban van, pedig azóta már a böjt is elmúlt. Valószínűleg újra van pénz, s így újra lesz segítség. E visszatekintés felhívás is egyben mindenki felé, aki egyetért az egyház szeretetszolgálatban (is) megvalósuló hivatásával: az áldozatvállalás és szinte segítség átalvetőjéből a darab kenyeret s a korty vizet többé ne hagyjuk kiszáradni.

Az adóbevallási nyilatkozatot a törvény szerint az illetékes pénzügyi hivatalhoz kell személyesen vagy postai úton eljuttatni, 2008. május 15-ei határidővel.

Kérjük, a fentiek mellett tájékozódásért forduljanak az egyházi központ főtitkarságához, vagy látogassanak el a 2%-os adólevonás egyéb tudnivalóit is ismertető www.doilasuta.ro honlapra.

A helyi egyházközségeken kívül a következő unitárius egyházi civil szervezetek támogatását ajánljuk:

PRO JÁNOS ZSIGMOND EGYESÜLET

(a kolozsvári János Zsigmond Unitárius Kollégium háttérszervezete)

- román megnevezése: Asociația Pro János Zsigmond
- adószáma / cod de identificare fiscală: 16733997
- bankszámlaszáma / cod IBAN: RO50 RNCB 2290 0000 5138 0001

GYÁMSZÜLŐI KÖZÖSSÉG ALAPÍTVÁNY

(a székelykeresztúri Unitárius Gimnázium háttérszervezete)

- román megnevezése: Fundația Comunității Tutelare
- adószáma / cod de identificare fiscală: 4758114
- bankszámlaszáma / cod IBAN: RO83 RNCB 2940 0000 0146 0001

ORSZÁGOS DÁVID FERENC IFJÚSÁGI EGYLET

(az erdélyi unitárius és más szabadelvű vallásos fiatalok szervezete)

- román megnevezése: Asociația Națională de Tineret Dávid Ferenc
- adószáma / cod de identificare fiscală: 9085507
- bankszámlaszáma / cod IBAN: RO77 RNCB 0106 0266 0629 0001

UNITÁRIUS NŐK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

(az unitárius egyházközségekben működő nőszövetségek országos szervezete)

– román megnevezése: Asociația Femeilor Unitariene din România

– adószáma / cod de identificare fiscală: 9343746

– bankszámlaszáma / cod IBAN:

RO47 BTRL 0130 1205 9214 39XX

JAKAB LAJOS ALAPÍTVÁNY

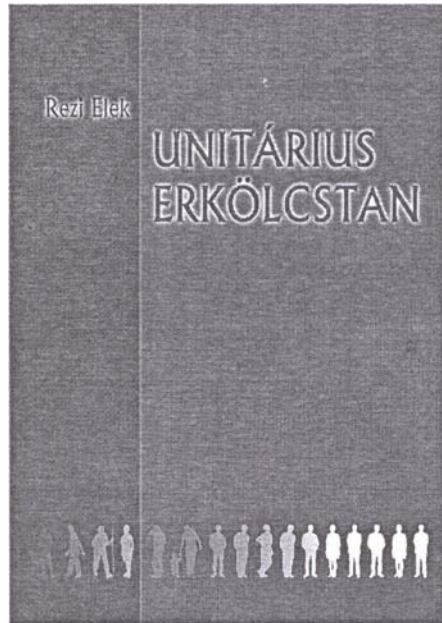
(a lókodi Kiss Rozália Ökumenikus Öregotthont működtető szervezet)

– román megnevezése: Fundația Jakab Lajos Locodeni

– adószáma / cod de identificare fiscală: 7679260

– bankszámlaszáma / cod IBAN:

RO40 RZBR 0000 0600 0141 5097

Rezi Elek: *Unitárius erkölcstan*

Régi ürt töltött be dr. Rezi Elek frissen megjelent munkája, hiszen az unitárius hittudományi irodalomnak ez az első rendszeres etikai kézikönyve. A kötet voltaképpen a Protestáns Teológiai Intézet (PTI) Unitárius Karán elhangzott erkölcsstani előadások szerkesztett gyűjteménye.

A szerző egyrészt átvette a hagyományos erkölcssteológiai munkák szerkezetét (meghatározások, alapfogalmak, felosztások, az erkölcsi cselekedet, az etika fajai stb., illetve az etikortörténet *unitárius szempontú* áttekintése Jézus korától a modern korig), másrészt olyan világjelenségeket vesz az etikai értékelés céljába, amelyek hangsúlyosan igénylik az erkölcssteológiai megközelítést a jelenkorban (az öngyilkosság, az eutanázia, a magzatelhajtás, az alkoholizmus, a szervátültetés, génebesztés, szabályozott megtermékenyítés stb.).

Az értékelmélet ívében Rezi Elek a vitális értékek után a szabad akaratot, a lelkiismeretet, az erényt, az erkölcsi jellemet, a kötelességet, az unitárius nézőpontból érvényes szexuáletikai normákat, a családi élet, majd a munka etikáját veszi szemügyre, végül a teremtett világ védelmének és a közjó szolgálatának normáit sorolja fel és értelmezi.

A könyv utolsó fejezeteként az unitárius erkölcstan irodalmába kapunk betekintést. Az ajánlott általános és tematizált forrásirodalmi jegyzék után függelékként három dokumentum következik – mintegy illusztrációként –: A PTI etikai kódexe, Etikai követelmények az Erdélyi Unitárius Egyház tanintézményeiben

dolgozó tanárok, tanítók, nevelők számára, illetve az 1991 és 2005 között a PTI Unitárius Karán írt rendszeres teológiai (és etikai) tudományos dolgozatok jegyzéke.

Amint a szerző a könyv bevezetőjében fontosnak tartja megjegyezni, az *Unitárius erkölcstan* nem kényszeríteni, hanem barátilag készíteni akar az erkölcsi rendszer és a kortárs világproblémákkal kapcsolatos unitárius vélekedés megismerésére. Másfelől viszont „tudatosan kerültem a polémikus hangnemet – írja Rezi Elek –, a más keresztény felekezetek felfogását csak ott és azért szólaltattam meg, hogy az adott erkölcsi kérdés megítélésének bonyolultságára vagy éppen nehézségére rámutassak.”

Bár a széles olvasóközönség számára is „könnyen fogyasztható”, az új kötetet mégis elsősorban az unitárius teológiai és vallástanárképzős hallgatóknak ajánlja a szerző, azoknak, akik így évekkal, esetleg évtizedekkel a teológiai képzés után is érvényes kézikönyvként használhatják, mindahányszor etikával, erkölccsel, erkölcssteológiával kapcsolatos kérdésük merül fel. A kötet megvásárolható/megrendelhető az egyház iratterjesztő irodájában: 400750 Kolozsvár/Cluj, CP 24. vagy a 0364/405557-es telefonszámon. (UK)

Balázs Ferenc: *Mesék*

Balázs Ferenc (1901–1937) unitárius lelkész a marosvécsi Helikon írói közösség tagja volt, Kolozsváron született, ott érettségizett, az egyetemen zenét, bölcsészetet és unitárius teológiát végzett. Oxfordban ösztöndíjasként tanult, majd Amerikába ment, ott alkalmi munkákból és utcai zenélésből tartotta fenn magát. Innen hozott feleséget. Hazafele a világ legkülönbözőbb egzotikus tájaira is eljutott, Indiában Gandhinál töltött több na-

pot, de járt Japánban, Szingapúrban, Burmában, Irakban. *Bejárom a kerek világot* – ezt a címet adta úti élményeit megörökítő művének.

Hazatérve rövid székelykeresztúri segédlelkészkedés után Torda mellett, Mészkon szolgált hét éven keresztül. Beteg tüdeje addig bírta. Templomot épített, orgonát vásárolt, iskolát és lelkészi lakást bővített, népfőiskolát szervezett dán mintára, életre hívta az Aranyosszéki Vidékfejlesztő Szövetkezetet. A falut akarta fel-emelni. Falu-élményét a *Rög alatt* című művében mondja el. Áldozatokra képes lelkész és művész volt. Tüdőbaja fiatalon végzett vele.

Az életrajzok azonban elsiklanak egy fontos mozzanat mellett. A fiatal, alig húszéves teológus hallgató legációba a Nyárád mentére, Szentgericére kerül. Ez meghatározó pillanat életében. A városi fiú itt ismerkedik a falu életével és a szerelemmel is. Még néhányszor visszatér, mielőtt elindulna világot látni, és megírja a Trianon utáni erdélyi magyar irodalom első művét, a *Mesék* címűt. Igen, az erdélyi irodalom első kézírata 1921-ben keletkezett: „Írta és kézzel másolta, füzte és kötötte Balázs Ferenc” – áll a 108 oldalas,

folytatás a 6. oldalon

Kuti Márta

Balázs Ferenc: Mesék

folytatás az 5. oldalról

25 mesét tartalmazó kéziraton. A címzett vagy a múzsa az akkor 14 éves szentgericei Kuti Ilus, akinél a hetvenes évek elején találta meg a kéziratot Marosi Ildikó, és 1973-ban adta ki először a Kriterion.

Most, halálának 70. fordulóján jó ísmét kézbe venni a Mentor Kiadó jóvoltából ezt a kis ékszert, féldrágakövet. Mint egy borostyánból álló gyöngyfűzéken a szemek, úgy sorakoznak egymás után a mesék, összesen 25, mindenik kerek egész, s ahogy a borostyán rejtegeti magában az évmilliók kis rovarát, úgy zárta be minden meséjébe erkölcsi, etikai mondanivalóját vagy divatos szóval: üzenetét Balázs Ferenc, szerelmi széhez illő körítéssel. Lélekmelengető, bensőséges őszinteséggel vall érzelmvilágáról. Tiszta költészet – szoktuk mondani, s bár Balázs Ferenc verseket is írt, mégsem versben fogalmazta meg a húszéves fiatalember érzelmeit, a leány és a fiú kapcsolatáról, a szerelemtől való gondolatait, hanem

ki/megtalált egy olyan formát, ami még a versnél is közelebb áll az emberi lélekhez, különösen a gyermekkorból alig felcseperedett fiatalhoz, s ez a lírai mese. Különös, egyedi műfaj, mint mondtam, a lírai költészethez áll legközelebb, s ha skatulyába akarnám tenni, a már meglévők közül a prózaversek közé sorolnám be.

A meseíró meséjéből idézek:

„A meséi gyakran megkérdezték: – Miért nem engeded, hogy a te kedvesed szerelme is mesékbe ömöljék át?

Az egyik azt mondta: – Én a szemérl szeretnék beszélni.

A másik így szólt: – Én a könnyeit szívnam magamba.

A harmadik: – Én a szerelmébe takarnám be magamat.

A negyedik: – Én a csókja ízét akarnam ajkamra írni.

Így beszéltek a mesék, amelyek még nem születtek meg.”

A becsület, az őszinteség, a szépség és a mélység, szakítás, a szomorúság, az egyedüllét, az alázatosság a kielégületlenség stb. témája köré szerveződik egy-egy

megszületett mese, ilyen sorrendben, és mindenik erkölcsi tanulságot is rejt természetesen, hiszen meggyőződését, lélekének titkait adta át abban a kis könyvben az író a lánynak, és azért is annyira bensőséges, mert nem szánta a nagy nyilvánosságnak. Megtehetette volna, amikor már elismert írója lett a helikoni közösgnek. Ki tudja, miért nem tette? Talán ha lett volna ideje számba venni életművét, akkor ézt a kis remekművet is besorolja közéjük!

Tájékoztató a Protestáns Teológiai Intézet 2008. júliusában tartandó felvételi vizsgájáról unitárius jelentkezők számára

1. A kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet 4+2 éves teológiai képzésének (alapképzés + magiszteri képzés) I. évére sikeres felvétel után lehet beiratkozni. A felvétel versenyvizsga alapján történik.

Felvételeire jelentkezhetnek a Protestáns Teológiai Intézetet fenntartó Erdélyi Unitárius Egyház megkeresztelt és konfirmált tagjai, akik érettségi oklevéllel, orvosi bizonyítvánnyal, a lakhelyük szerinti illetékes lelkészi hivatal – lelkész és gondnok által aláírt – ajánlásával rendelkeznek. A felvételeire olyan egyháztagok is jelentkezhetnek, akik a teológiai tanulmányokat második egyetemi képzésként óhajtják elvégezni.

A Protestáns Teológiai Intézet bentlakást és étkezést biztosít a felvételiző jelöltek számára. Ezek árait a beiratkozáskor közzöljük.

2. Beiratkozás: 2008. július 16., szerda, 8–15 óra.

A felvételi vizsga időpontja: 2008. július 17–18. (csütörtök–péntek).

A felvételi vizsga programja: 2008. július 17-én 9 órától alkalmassági beszélgetés, 16 órától írásbeli. Másnap délután eredményhirdetés.

3. A felvételi vizsgára való beiratkozás helye és címe:

Protestáns Teológiai Intézet (Institutul Teologic Protestant) Titkári Hivatala, 400124 Kolozsvár/Cluj-Napoca, Piața Avram Iancu (Bocskai tér) nr. 13.

4. A felvételi vizsgára való jelentkezés kérését a jelölteknek személyesen kell benyújtaniuk.

Az ajánlóleveleket (a lelkész és a gondnok aláírásával) hivatali úton kell megküldeni az Erdélyi Unitárius Egyház Püspöki Hivatalának, megerősítés és továbbterjesztés végett. Az unitárius középiskolákban végzetek ajánlást kell hogy hozzanak a vallástanártól is, amelyet az igazgató látta meg.

Felterjesztésük határideje: legkésőbb 2008. július 1.

5. A beiratkozáskor a jelentkezők iratcsomójának a következőket kell tartalmaznia:

a) születési bizonyítvány közjegyző által hitelesített másolata; b) keresztes és konfirmációi bizonyítvány a lakhely szerinti lelkészi hivataltól; áttért jelentkezők esetében az ajánlást külön is meg kell indokolni; c) eredeti érettségi oklevél (vagy igazoló irat); d) kéziratos önéletrajz (2–3 oldal, tartalma: név, születés, család, tanulmányok, versenyek, képzések, díjak, viszony az egyházzal/vallással, felvételi motivációk); e) négy darab 3×4-es méretű fénykép (hátsó oldalán a jelentkező nevével és a személyazonossági igazolvány számával; figyelem: csak ceruzával!); f) a beiratkozási díj befizetését igazoló nyugta (a díjat az Intézet Gazdasági Hivatalában kell kifizetni); g) orvosi bizonyítvány a lelkészi szolgálatra való alkalmasságról;

Felvételi kritériumok

A felvételin 100 pont szerezhető, a következők szerint:

• hozott pontok (iratcsomó): 50 pont.

Ebből a középiskolai évek tanulmányi átlaga 25 pont; az érettségi magyar jegye 15 pont; az idegen nyelv négy évi átlagának és érettségi jegyének hányadosa 10 pont.

Többpontok nyerhetők vallásolimpián vagy szavaló és nép-

daléneklő versenyen elért „dobogós” helyezéért, legfeljebb 10 pont, de csak az 50 pontos határig. Amennyiben valaki nem tett magyar érettségit, a teszt anyanyelvi készségre kapott pontszáma megduplázódik.

• *szerzett pontok*

(alkalmassági beszélgetés és összetett teszt): 50 pont.

Az alkalmassági beszélgetés kizáró jellegű, amelyen 25 pont szerezhető. Tartalma: *személyi jellegű kérdések* (család, iskolák, szülőföld, egyházi beágyazottság, hivatás), *felolvasás, szavalás, éneklés* (egy népdal, két egyházi ének a kijelölt 20-ból).

Legtöbb 25 pont szerezhető az összetett írásbeli teszten, amely a következőkből tevődik össze:

- anyanyelvi készséget vizsgáló feladatok;
- bibliai tesztkérdések a kijelölt anyag alapján;
- káté-kérdések (szöveghű visszaadás).

A versenyben maradáshoz a teszten legkevesebb 15 pont (60%) elérése kötelező.

További tájékoztatás:

Protestáns Teológiai Intézet Rektori Hivatala: telefon: 0264/591368, 0264/592841

A felvételi vizsga anyaga (tételsorok), illetve az unitárius felvételizők számára ajánlott tesztlap-minta elérhető az Unitárius Egyház honlapján: www.unitarius.com

Betlehemtől a Golgotáig – 1.

Életeim – Szabó Dezső, a kolozsvári születésű író adta életregényének ezt a címet. Amikor először került kezembe a világmegváltó gondolatokkal telt író műve, elgondolkodtam a cím felett: hány élete volt is ennek a sokak által támadott embernek? Még inkább gondolkodóba estem, amikor a könyv belső oldalán ezt az alcímet olvastam: *Születéseim, halálaim, feltámadásaim*. Az ezer oldalnál is terjedelmesebb művet végigolvasva könnyen megfejtettem a titkot: neki is csak egy élete volt ugyan, de ez az egy élet több szakaszra, egymástól merőben különböző részekre tagolódott. És minden résznek megvolt a maga „születése” és „halála”, eleje és vége – avagy Betleheme és Golgotája, na meg feltámadása. Minden ember élete ilyen, az enyém is, amelynek leírásával bizonyára nem fogom nagyon untatni a kedves Olvasót – amennyiben elolvassa. Egyébként Szabó Dezsővel együtt én is elmondhatom: „Életrajzomat magamnak írom. És megvallhatom: talán ezzel tudom legjobban enyhíteni a mai napokat. Amint életem visszatér, mint egy roppant folyó... elzsongul a világtörténelem... Az éjjeli erdőn áthaladó ember énekel, hogy ne ijessze a világ. Én a felgyúlt, jajgató és vérrel ömlő emberrengetegen átmenve mesélem – mesélem, önmagamtat.” Az író Budapest ostroma alkalmával egy pincében, gyertya fénye mellett írta ezeket a szavakat. Néhány napra rá kicsiny szobájában, írás közben bombatalálat következtében halt meg. Ez volt utolsó Golgotája. De mindahányszor valaki kézbe veszi műveit, szerzője újból és újból föltámad.

„Életeim” – ezt azzal kezdem, hogy ez az írás nekrológ, gyászjelentés is lehetne. Gyászjelentés arról a tíz, unitárius egyházunkat szolgáló, az elmúlt században élt Lőrincziről, akik közül már csak én élek – igaz, e pillanatban is van egy fiatal, fungsens, Lőrinczi nevű lelkésze egyházunknak. A tíz egyházszolga között volt két

teológiai tanár, hat lelkész, egy központi tisztviselő és egy gimnáziumi tanár: Mihály és Géza, István és fia, László, Dénes és fia, Dénes, Gergely, Károly (jómagam). A központi tisztviselő és a tanár: mindkettő Zoltán. Az ötvenes években valamennyien egyszerre szolgáltunk, kivéve Istvánt, a volt székelykeresztúri esperest, aki viszont, bár a legöregebb volt, sokakat túlélt és 100 éves korában is prédikált a keresztúri szószéken, majd egy évvel később szülőfalujában, Szentábrahámon, mely szolgálat után nemsokára kilépett ebből az árnyékvilágból s ott pihen a szülőfalu temetőjében. Azt hiszem, nem szerénytelenség azt mondani: a Lőrincziek megérdemelnek egy ilyen emlékezőst.

Származási helyünk Szentábrahám, ahol tudomásom szerint ma is többen élnek e név viselői közül. Az én nagyapám már mindketten keresztúri születésűek voltak: Lőrinczi Pál és Lőrinczi József. Nem tévedés. Mind a két nagyapám Lőrinczi nevű volt. Nagyanyáim viszont mindketten fiatfalviak: Fazakas és Mester.

Lidi nagyanyám tehát Fiatfalváról ment férjhez Keresztúrra. A Fazakas örökségből származó fiatfalvi földeket megművelni Keresztúrról jártak Fiatfalvára. Az egymás szomszédságában levő földeken ismerkedtek meg szüleim, Lőrinczi Dénes és Lőrinczi Zsuzsánna. Rokoni viszonyról nincs tudomásuk – a messzi múltba nyúlhatnak vissza a szálak. Édesapám jó kedélyű, dolgos, hasonló módon édesanyám is, aki már tizenhat éves korában trágyával megrakott szekérral ment Keresztúrról a fiatfalvi alsóhatárra. A falun keresztül haladva be-betekintett a templom melletti másik Lőrinczi család tágas udvarára, ostorcsattogtatások közben, ahonnan azonnal kihangzott a kedves szó: állj meg Zsuzsa egy pillanatra! Aztán jöttek a sűrűbb találkozások Keresztúron, a gagyí pataktól s az Unitárius Gimnáziumtól nem messzire levő le-

ányos háznál, Lőrinczi József és Fazakas Lidi kedves otthonában. Kezdetben apám – régi szokás szerint – az egyik barátjával ment „vizitába”. A család szívesen fogadta, hiszen Lidi mama fiatfalvi, jól esett a háziakkal való beszélgetés. Mindig meg is vendégelte a vidám legényeket. Hoztak a „Jézuskiáltó” szőlőshegy borából, frissen sült, illatos „pánkóval”. A kezdetektől történt, a bátortalanságok idején – mondta egyszer édesapám –, hogy lépes méz is került az asztalra. Zsuzsa nagy szeretettel kínálhatta vendégeit, de mindhiába, a két barát hozzá se nyúlt a finom eledelhez. Csak ismételtették, hogy ők nem szeretik a mézet. A látogatás után – alig mentek ki a kapun – csodálkozva kérdezték egymástól: „Te tényleg nem szereted a lépes mézet?” „Dehogynem – derült ki mindkettőjükéről. – Szeretem bizony, csak nem tudtam, hogyan kell megfogni!”

Aztán jött a házasság 1927-ben. Apám alig huszonhárom, anyám alig több mint tizenhat éves volt. Barnuló esküvői képüket sokszor elnézegettem. Egymás kezét fogva álltak a fényképezőgép elé, egyszerű, de ünnepi öltözetben. Apám tenyérnyivel magasabb. Nem mosolyognak, nagyon komolyan, határozottan állnak jövődjük, közös életük kapujában. Már akkor tudták, hogy az előttük álló élet nem játék, de komoly munka, gond és felelősség. Ennek szellemében éltek le egész életüket, bár volt különbség természetükben. Apám mindent hosszasan megfontolt, átgondolt. Édesanyám gyorsan határozott. Munkájukat is ez jellemezte. Kiegészítették egymást, és ez így nagyon jó volt.

És jöttek a gyermekek: '28-ban Dénes, '31-ben Gábor, '33-ban Domokos és '35-ben én. A harmincas évek elejéig még éltek a Pali apót örökre fogadó öregek – Szabó Mózes és felesége, Pali apó és Rebeka nagymama és mi, hattagú családunk. Tizen is ültünk, ülhettünk volna az asztal mellé, ha lett volna annyi hely. Édesanyám akkor szokta meg, hogy a kályha mellé tett kicsi székre ült, ott evett, és onnan ugrált fel kiszolgálni minket.

Lőrinczi Károly

Új harangszó Süketdemeterfalván

Április 5-én Süketdemeterfalván harangszentelési ünnepi istentiszteletre került sor az 1951-ben épült, unitárius, református és római katolikus egyházi köztulajdonú képező templomban. A meghívás Kiss Mihály nyárádszentlászlói unitárius lelkész részéről érkezett, aki 1973-tól végzi az egyházi szolgálatokat a napjainkban 32 lelket számláló leányegyházközségben.

2005 őszén ismeretlen tettesek ellopták a süketfalvai részen található haranglábról az unitárius tulajdonú, 52 kg súlyú harangot. A kis közösség előljárói a kultikus tárgy eltűnését észelve azonnal értesítették a hatóságokat, az ellopott harang azonban a mai napig sem került elő, a tetteseket nem sikerült azonosítani.

2006 tavaszán Székelykálban a gondnok-keblitanácsosi értekezlet során született az indítvány, hogy a tolvajlás nyomán a marosi unitárius egyházkör gyülekezetei szervezzenek gyűjtést, és adományaikkal járuljanak hozzá egy új harang öntéséhez.

A történetírás feljegyezte, hogy elsőként a Szászrégenben szórvány-körülmények közt élő unitáriusok (Fekete Tamás gondnok és Demeter Judit pénztáros díszes hozzáállása nyomán) tettek ado-

mányt e célra. A köri szintű gyűjtés az ünnepség időpontján 950 lej adományt jelent. A nyárádszeredai Polgármesteri Hivatal 2000 lejt utalt ki harangöntésre.

Az új harang öntésére Marosvásárhelyen került sor, súlya 99 kg, járommal 108 kg. Felirata: Készítettett 2008 Demeterfalva. Egyházunk címere díszítőelemek keretében látható az új harangon.

Az otthonos hajlékban dr. Szabó Árpád püspök ünnepi prédikációjában (Mt 5,13–16) a só és a fény élet-megtartó jelképeiben mutatta fel a keresztyén ember élethivatását, az evangélium sarkpontjaként jelölve a Hegyi beszéd e részét. A házigazda lelkész köszöntője után Dászk László, Nyárádszereda polgármestere méltatta az eseményt, majd e beszámoló szerzője Csiha Kálmán *Imádság harangszó* című versét mondta el. A kántori szolgálatot Márkodi Attila nyárádgálfalvi énekező végezte. A templomi ünnepség a nemzeti himnusz eléneklésével zárult, ezt követően gyalogosan értünk a haranglábrhoz, ahol Nagy László esperes történeti beszámolója után a püspök áldotta meg a harangot.

A szemerkélő esőben elénekelt székely himnusz után a helyi kultúrházban köz-

ebéden vehettek részt a meghívottak id. Tóth Péter gondnok és családja áldozatos ügybuzgóságának, a süketdemeterfalvi hívek közadakozásának köszönhetően.

Adja Isten, hogy a süketdemeterfalvi új harangszó nyomán „messze szálljon gond és bánat / S életünkől minden vétek.”

Pálffy Tamás Szabolcs

Az Egyházi Képviselő Tanács március 28-án tartotta I. évnegyedi rendes ülését Kolozsváron. Az ülés napirendjén többek közt a Starr King ösztöndíjra meghirdetett versenyvizsga eredménye, az egyházi központi költségvetés 2007. évi zárszámadata, a lelkészi és gondnok-presbiteri értekezletek kiértékelése, valamint a Sora épület sorsa felett folytatott vita szerepelt.

Az Apador-CH emberjogi szervezet, a Helsinki Bizottság romániai képviselője április 8-án konferenciát szervezett Bukarestben *Állam és egyházak Romániában – átlátható kapcsolat?* címmel, amelyen egy 2007 folyamán végzett kutatás eredményét bemutató jelentést tett közzé e témában. Unitárius egyházunk részéről Gyerő Dávid előadótanácsos vett részt a rendezvényen. A kutatás a 2006 végén elfogadott új romániai vallásügyi törvény utóéletét vizsgálta meg, elsősorban az állam és a 18 elismert felekezet viszonyának alakulása tükrében. A jelentés a legtöbb vonatkozásban kritikai hangvétellel mutatja be a méltányosság, kiszámíthatóság és átláthatóság hiányával jellemzett viszonyrendszert. A kutatás, illetve a jelentés költségeit az Apador egy, a svájci kormánytól nyert pályázati támogatásból fedezte.

Özv. Kiss Tihamérné született Both Lujza, néhai Kiss Tihamér unitárius lelkész özvegye, életének 91. évében, 15 évi özvegység után 2008. március 29-én elhunyt. Férje oldalán 41 éven át szolgálta egyházunkat (Ádámos, Kálnok, Székelymuzsna, Székelyderzs), 1936-tól 1977-es nyugdíjazásukig. Temetése március 31-én indult a bölöni családi háztól, ahol a búcsúztatást id. Kozma Albert helyi lelkész végezte, búcsúbeszédet mondott Finta Emese kálnoki gyakorló segédlelkész is. Székelyderzsen temették, ahol a szertartást Demeter Sándor helyi lelkész végezte. A sírnál id. Kozma Albert bölöni és Bíró Mihály alsóboldogfalvi lelkész mondott búcsúbeszédet.

Özv. Halmágyi Pálné született Tóth Ilona, néhai Halmágyi Pál unitárius lelkész özvegye, életének 88. évében, 16 évi özvegység után 2008. március 17-én elhunyt. Férje oldalán a Bethlenszentmiklósi Egyházközség tiszteletes asszonyaként 45 éven át szolgálta egyházunkat, 1941-től 1986-os nyugdíjazásukig. Temetése március 19-én volt a bethlenszentmiklósi templomból, a szertartást Veress Ferenc László helyi lelkész végezte. A sírnál Nagy Endre, a Küküllői Egyházkör esperese mondott búcsúbeszédet.

Március Énlakán

Március eleji szél űzte, kergette még a hófelhőket, amelyek néha vastag hótakarót is borítottak a tavaszváró földre. Mégis kinyílt a hóvirág, a tavasz hírnöke.

Március 8-án Énlakán Kocs Veronka szociális gondozó szervezésében az idősök klubjában köszöntötték a nőket. Szávai Piroska tanítónő a gyerekekkel együtt üdvözölte a lányokat, asszonyokat, anyákat, nagymamákat. Torták kerültek a köszöntöttek és a köszöntők elé, a beszélgetésnek alig akart vége szakadni.

Készültek az ünnepelni vágyók március 15-ére is, minden illő módon elő volt készítve a forradalomra való emlékezéshez. 15-én reggel azonban egyházközösségünk énekvezére, Fülöp József hirtelen eltávozott az élők közül. Gazdátlanul maradtak az orgona billentyűi, elnémult a kántorhang, árván maradt a hegedű is, amelynek húrjai évtizedeken át zengtek-kísérték népünk énekeit örömben és bánatban.

Megrendülten ültük meg a forradalom ünnepét. A templomban Dancs Lajos

lelkész, Szávai Piroska tanítónő, a diákok és a kórus egyaránt kitétek magukért, megpróbálván felidézni 1848 átlakosult tavaszának szellemét és igyekezőn feledtetni a kántorunk elvesztése fölötti közös bánatunkat.

S aztán egy hét múlva elérkezett húsvét, a feltámadás ünnepe. Az Énlakán születettek lelkében él a szülőföld iránti ragaszkodás és a hagyományok tisztelése, bárhol éljenek is a földtekén. Közelről, távolról hazajöttek az énlakiak: Székelyudvarhelyről és Keresztúrról, Budapestről, Pécsről és Bécsből. A húsvéthétfői locsolást ez külön megszépítette. Tárt kapukkal, ölelő karral várták a hazaérkezőket a szülők, testvérek, rokonok. A terített asztalok mellett boldogan ünnepeltek az átmeneitelen megszaporodott családok. A szeretet, az összetartozás-érzés hívott mindent a templomba, az Úr asztalához. Áldott, szent és teljes húsvétunk volt.

Bálint Mihályné

Rejtvénypályázat a Kalendáriumban

Már harmadik éve, hogy az Unitárius Kalendáriumban rejtvénypályázatokat indítunk mindazok okulására és szórakozására, akik kedvelik a szavak, betűk világát.

Az *Unitárius Kalendárium 2008* rejtvénypályázata ismét sok olvasónk játékkedvét csigázta fel. Idei könyvnapunkban „házi” rejtvénykészítőnk, Forrai Tibor különösen is az unitárius önazo-

nosság, egyháztörténet körébe vágó feladatokkal állt az olvasóközönség elé. Az egyházalapítás körülményeiről, régi püspökökről, zsoltafordítókról, jeles egyházi művekről, híres tanárokról, főgondnokokról, utazókról, egyháztörténet-írókról, zsinati színhelyekről szóló rejtvények „záróakkordjaként” László Gyulának, a jeles unitárius régészprofesszornak, a ketős honfoglalás elmélet megalapozójának egy szép vallomása vált olvashatóvá arról, hogy mi szeretett volna lenni gyerekkorában – és ez hogyan sikerült neki. Íme, László Gyula ezt mondta: „Kisfiú koromban az volt az életcélom, hogy megírom a székelyek és a magyarok őstörténetét. Azután megfellelkeztem erről a gyermeki fogadalomról, s most, életem végén vettem észre, hogy egész életemben voltaképpen csak azt kutattam.”

A helyes megfejtések halmából az idén is előbb három lapot húztunk ki. E megfejtések „szerzői” könyvcsomagot nyertek: **Ádám Irén** bözödi, **Keresztesi Ida** marosvásárhelyi és **Kovács Sándor** vámosgálfalvi olvasóink. Nyereményüket postán küldjük.

A sorsolásnak azonban volt még egy negyedik szerencsése is. Ő – rejtvénypályázatunk fődíjasaként – egy BOSCH MCM 2200 márkájú, „mindentudó” konyhai robotot nyert: **Halmágyi Adél** tordai olvasónk.

Unitárius rádióműsorok

Meditáció – az elmélkedés műsora
Kolozsvári Rádió, 909 m és 1593 m középhullámon, valamint a 95,6 MHz-es ultrarövid-hullámon, szerdai napokon, 9.30-kor.
Szerkeszti: Solymosi Zsolt.
április 30., május 21.

Rádió-istentisztelet
Kolozsvári Rádió, alkalomszerűen, vasárnapokon, 17.30-kor.
Szerkeszti: Solymosi Zsolt.
április 13., május 11.

Tavaszi virágcsokor
unitárius gyermekműsor havonta kétszer. Szerkesztik: Rác Mária, Rác Norbert.
Kolozsvári Rádió, szombaton reggel 9.15–9.30 között
április 12., 19.

Unitárius félóra
a székelyudvarhelyi *Prima Rádió*ban, a 87,9 MHz-en, illetve interneten a www.prima-radio.ro címen.
Szerkeszti: Csáki Levente.
minden vasárnap reggel 8.30-kor.

Unitárius kalendárium 2008

Életének 88., özvegységének 8. évében elhunyt a homoródkeménfalvi születésű Kiss Károlyné, született Vas Zsuzsanna. Meghalt testvérünk évtizedeken keresztül a Baróthoz tartozó Köpec-köpecbányai leányegyházközösség gondnoka volt, az istentiszteleteket az öregotthonba költözéséig (2006) lakásán tartottuk.

Egyetemes Egyházunk tiszteletbeli gondnok címmel tüntette ki áldozatos, lelkes tevékenységéért.

Temetése március 15-én volt a köpeci református temetőben, a szertartást Kiss Alpár lelkész végezte.

Pihenése legyen csendes, emléke maradjon örökké áldott.

Ráhangelődés

A múlt évhez hasonlóan az ULOSZ idén áprilisban is munkaértekezletet tart az erdélyi és a magyarországi unitárius lelkészeknek Magyarországon. Az elmúlt ötven év egyháztörténelmi hangulatának fényében olyan ez a kihelyezett munkaülés, mint a szerbiai szerbek látogatása Koszovóban. A nagy dilemma csak az, kiknek mondják magukat azok, akik „odaszakadtak”. Mert lehet válogatni, sőt kell is. Az önazonosság tudatát és gyakorlatát hála Istennek ma már csak közvetve tépázzák meg. Bármilyen szemüvegen keresztül vizsgáljuk is a helyzetet, legyen az az érzelem, avagy az értelem lencséje, mindkettő azt mutatja, hogy nagy különbség van viszonyulás szempontjából a koszovói szerb és a koszovói albán identitás között.

Szándékomban áll e második, Magyarországra kihelyezett munkaértekezletre elmenni, igyekszem ráhangelődni a találkozásra és a történetre. Eszembe jut egy régi emlék. Amikor a '89-es forradalom után megnyitották a határokat, és a sokat sanyargatott, de legfőképp bezárt kolozsvári atyafi végre elindulhatott álmai országába, Magyarországra, végigkínlódva az akkor több órára rúgó várakozást és piszkálódást a két ország határán, végre az „ígéret földjére” léphetett, valami kinyilatkoztatás-szerűt szeretett volna mondani. Ám a határ túloldalán a tavaszi szántáson és a szántásban lakmározó varjakon kívül nem látott egyebet. Hát így sóhajtott fel: drága magyar varjak!

E fent említett két hangulat között őrlődöm, s hogy ezt valahogy átvészelnem, így biztatom magam és mindenkit: lehet, hogy mindkét részről nagy elvárásaink vannak egymással szemben, s amikor egymásra tekintünk, nem látunk mást, csak drága magyar (avagy drága erdélyi) varjakat. De rosszul tesszük, amikor határokat húzunk, s amikor azon versengünk, ki a jobb, ki a „menőbb”. Mi, magyar unitáriusok egy(ek) vagyunk, s ennek az egyháznak a szülőhelye lényegileg és földrajzilag Kolozsvár. S bár a római pápa egykor Avignonban tartotta fenn székhelyét, a római katolikusok legfőbb központja mindig is Róma volt. A mi forrásunk, a mi lelki és történelmi székhelyünk Kolozsvár. Öncsonkítást végez, aki ezt tagadja, és struccpolitikát folytat, aki nem akarja ezt felfogni és elfogadni.

Hivatásunk, tehát tennivalónk van ezen a földön, s azt a kevés erőnket, ami még maradt, hiábavalóság elpazarolni – testvérharcra.

Múltba nézés: Szentivánlaborfalva

Szentivánlaborfalva emberei a magyar történelemben címmel tartott előadást Kónya Ádám nyugalmazott múzeumigazgató a sepsiszentgyörgyi nőszövetség meghívására március 9-én. Szeretvendégségünket egyfelől a Szentivánlaborfalváról elszármazottak tiszteletére szerveztük, de főszerephez jutott e tekintetben Ütő Judith és Pavelka Éva is. Örvendtünk, hogy más felekezeti falustársak is megjelentek és meghallgatták nagy tudású tanárunk jellegzetes, adatokban bővelkedő, „történelemóráját”.

Az előadás az 1848. március 15-i események felelevenítésével kezdődött. Pesten az események vértelenek maradtak, mert a katonaság nagy része olaszokból állt. Olaszországban már feb-

Vendégszerepelt a székelykeresztúri unitárius egyházközség színjátszó csoportja

A március elején megrendezett gyülekezeti kosaras bálon előadott „remekbe szabott” előadás mindannyiunk öröme nagy sikert aratott. Így meghívást kaptunk árpilis 6-ára a fiatfalvi egyházközség szervezésében, hogy az Illyés Gyula *Tüvétevők* című parasztkomédiáját ott is előadjuk. Hálásak vagyunk a szervezőknek, és szeretnénk köszönetet mondani azért, hogy értékelik minden igyekezetünket, velünk együtt tudnak örüdeni. Reményeink szerint nemcsak három előadást fog megérni az egyórás darab, talán eljuthatunk több egyházközséghez is, és vihetjük a jó hírt: a játék örömet varázsol, az pedig széppé teszi mindennapjainkat. (Varró Amália)

A pozíciók és funkciók elnyerése nyilván emeli önértekelésünket, de a belső tekintély felépítése és kisugárzása ad igazi erőt, mert a belső, a lényeg áll kapcsolatban a teremtő Istennel. Eme Isten által adott erő segítségével mondom: járja mindenki a maga külön útját az egyéni önmeghatározás küzdelmeiben, de amikor a közösségi önmeghatározáshoz érkezünk, talmi kincsekért igazi értékeinket ne adjuk fel!

Székely Kinga Réka

ruárban kitört az osztrák-ellenes forradalom. A márciusi ifjak egyike Jókai Mór volt. Megszervezték a Közrendi Bizottságot, a Nemzeti Színházban előadták a *Bánk bánt*. Laborfalvi (Benke) Róza feltűzte Jókai Mór kabáthajtókájára a kokárdát, a pesti radikális ifjúság vér nélkül érvényt szerzett az ún. 12 pontnak.

Laborfalvi Róza Miskolcon született ugyan – hangsúlyozza előadónk –, édesapja viszont a laborfalvi Benke családból származott, innen vette fel a művésznő a Laborfalvi nevet.

Büszkélkedhetnek a Szentivánlaborfalviak – mondta a tanár úr fanyar humorral –, hiszen az 1848-as Haditanács kivált Rauber Sándor ny. osztrák ezredes házában tanácskozott, a rétyi Antos János, a papolci Kiss Sándor, a baróti Szabó Nándor, az uzoni Pünkösdi Gergely jól képzett katonatisztekkel együtt, majd itt, Sepsiszentgyörgyön, a híres Gábor Áron teremben.

Az 1848–49-es szabadságharc laborfalvi elesettei között volt Bordás Ignác, Opra József, Vásárhelyi János és Berde Áron (puszta névazonosság a tudóssal!).

Több neves család származik Szentiványból, és jegyzi innen előnevét. Szentiványi Márkos Dániel kolozsvári unitárius tanár

volt (1618–1680), majd 1684 és 1689 között a 11. unitárius püspök. A Szentiványiaknak valóban e falu volt századokon át a lakhelye, de innen írta nevét a Kispál család is.

Szentiványiak György Mátyás király idején (1461 és 1465 között) Erdély alvajdája volt. Innen valónak tudta magát Szentiványi Sámuel, Apafi Mihály fejedelem jogügyi igazgatója is. Szentiványi Márton is itt született 1633-ban, Nagyszombaton halt meg 1705-ben, író és tanár volt. Innen származott és ide tették Háromszéknek a népképviselőt alapján választott 1848. évi országgyűlési követét, Szentiványi Györgyöt, de itt született Szentiványi Miklós is, aki Háromszék alispánja volt a századfordulón és dr. Szent-Iványi József, aki 1925 és 1938 között főgondnok volt.

Az unitárius templom nyugati karzat mellvédjén olvasható szöveg: „Újjáépítette Sepsiszentiványi Szent-Iványi Miklós főgondnok emlékére fia, dr. Szent-Iványi Gábor köri f.ü. gondnok 1926-ban”; valamint a templom északkeleti falán látható emléktábla az alábbi szöveggel: „E község halhatatlan szülöttje, a legnagyobb unitárius jótévő laborfalvi Berde Mózsza emlékére. Dr. Szent-Iványi Gábor 1939”.

Laborfalván született 1819. március 9-én és Kolozsváron halt meg 1892-ben Berde Áron kémikus, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, az első jelentős magyar nyelvű meteorológiai és klimatológiai szakkönyv szerzője.

Az unitárius templomban a papi szék hátlapjának ívelt peremén levő felirat szerint „1825-ben készítették e székek a Berde Áron gondnoksága alatt”. A felirat feltehetőleg a természettudós Berde Áron édesapjának emlékét idézi. Az Áron keresztnév a családnál napjainkig jellegzetes, amit igazol a barokk jellegű szószék koronára felírta is: „Idősb Berde Áron ajándéka 1892”.

Berde Áronról iskolát neveztek el – szolt a megelégedés hangján tanárunk. Több évig tartó engedélyeztetés után vált valóra, hogy nevet kapjon a sepsiszentgyörgyi Közgazdasági és Közigazgatási Szakközépiskola. A három évtizedes tanoda ünnepélyes keretek között vette fel Berde Áron nevét.

Új névtábla hirdeti az iskola önazonosságát, és az udvaron a Vargha Mihály szobrászművész által tervezett és készített, kö-

tömbbe helyezett Berde Áron-emlékplakett hívja fel a figyelmet arra, hogy a neves tudós-előd vigyázó szemét az utána következő nemzedékek cselekedetein tartja.

Itt született 1815-ben Berde Mózsza (más néven Berde Mózsza) jogász, 1848-as kormánybiztos. Székelykeresztúron és Kolozsváron tanult. Ügyvéd lett Kolozsvárott, 1848-ban országgyűlési képviselő, majd erdélyi kormánybiztos (előbb Háromszéké, majd Szében széké). A szabadságharc bukása után bűjdosnia kellett. 1850-ben elfogták, és négy évi börtönbüntetésre ítélték. Kiszabadulása után előbb gazdálkodott, az alkotmány helyreállítása után országgyűlési képviselő, majd a belügyminisztériumban osztálytanácsos lett. 1871-ben nyuga-

lomba vonult. Ezután gazdaságának és az unitárius egyháznak szentelte munkásságát 1893-ban bekövetkezett haláláig. Végrendeletében jelentős vagyonát az unitárius egyháza hagyta, többek között azzal a meghagyással, hogy abból a kolozsvári, tordai és székelykeresztúri unitárius gimnáziumok kétszáz diákjának naponta egy-egy ingyen cipőt kell juttatni. (Ez volt az ún. Berde-cipő). Berde Mózsza nevét viseli az unitárius alapítású szentivánlaborfalvi iskola.

Hagyatéka felhasználásával épült fel 1901-ben a kolozsvári unitárius kollégium, majd 1914-ben a székelykeresztúri gimnázium új épülete.

A Berde család unitárius ága mellett jelentős a református ág is. Innen származik Berde Sándor firtosmartonosi református lelkész, akinek leánya, Berde Mária jeles író nő.

Itt született az unitárius vallású Szent-Iványi Tamás (1920–1991) állatorvos, egyetemi tanár, aki 1956 és 1975 között a FAO római központjában az állategészségügyi osztályt vezette. 1973-tól a Magyar Tudományos Akadémia levelező, majd 1979-től rendes tagja volt.

A Henter bárók Nagyajtáról származtak ugyan, de később a család egyik fele Szentiványban telepedett le. 1578-ban Henter Benedek Háromszék főkirálybírója, 1586-ban a fejedelmi tábla ülnöke, Apor Borbálával szentiványi birtokot kapott. Kővári László szerint Benedek fia, András kezdte a Szentiványi előnevet használni. A családból többen jelentős köztisztviségeket töltöttek be. Báro Henter Ferenc a 18. század derekától újraservezett határország első évtizedében főkirálybíróként a polgári lakosság érdekeit védte. Háromszék történetének leghosszabb ideig terjedő főkirálybírósgában báro Apor Pétert találjuk, aki nem kevesebb, mint 43 éven keresztül, 1752-ig állt a szék élén. Apor Péter 1752. szeptember 23-án bekövetkezett halála után, 1754-ig üresen maradt a hivatal. 1754. szeptember 20-án gróf Mikes Antal nyerte el a megbízatást. 1766-ban Mikes Antal betegsége következtében a szentiványi báro Henter Ferencet bízták meg helyettesítésével. E minőségében viselte az adminisztrátori titlust, de 1767-ben már főkirálybíróként említették.

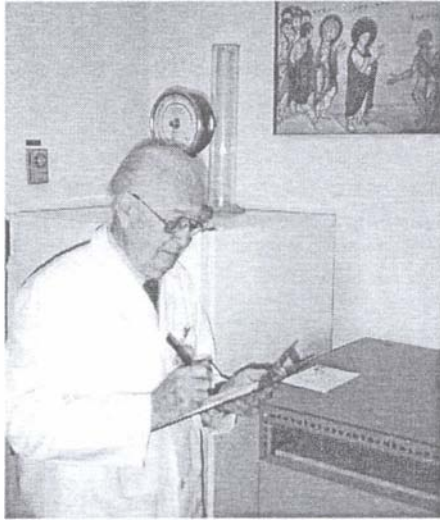
Szentiványi Mihály Nyárádgálfalván született 1813-ban. Az 1834. évi országgyűlés követségével írnokként I. Ferenc császárnál járt Brunnben. A vármegyéből befolyt tudósításokat szerkesztette. Később az unitáriusok kolozsvári főtanodájához választották tanárnak, de nemsokára visszavonult falura, ahol irodalommal foglalkozott. 1842-ben, 38 éves korában halt meg Kolozsváron, ahol barátai emlékművet emeltek hamvai fölé a Házsongárdi temetőben.

Örömmel hallgattuk Kónya Ádám ismertetéseit, a méltatásokat, az életszerű portrékat. Megerősödünk „gyökereink” szellemi táplálékából, és büszkéek vagyunk Szentivánlaborfalva szülötteire vagy lakosaira, akik bevették nevüket történelmünkbe.

Ferenczi Mária Magdolna

A hitben hozzánk szegődött

A korondi unitárius egyházközség jegyzőjeként jártam Alsóboldogfalván. A sokvallású székely település Székelykeresztúr alatt, a Szurdok patakának torkolata előtt az erdélyi vallási türelem szép emlékhelye. Hogy eredeti nevét, Alsóboldogasszonyfalvát Szűz Máriáról kapta

– amit aztán a nép egyszerűsített a mai alakra –, tán sokan tudták a székelykeresztúri egyházkör tisztségviselői közül, s minden bizonnyal azt is, hogy ott, a Vaskaja nevű hegy alatti faluban, amelynek szomszédságából hajdan a tatárok a Kisgörgény nevű települést a föld színéről maradéktalanul elseparték, öt vallásfelekezetnek van temploma. Azt viszont, hogy a szépen gondozott unitárius templomkert mellett a felhagyott református részben egy világhírű orvos-professzor „levita” nagypja pihen, csak a helybeliek tudták.

Ki volt dr. Kátó László? Hogy megtudjuk, idézzük az *Amerikai Magyarság* korabeli számát: „...Nem mindennapi él-

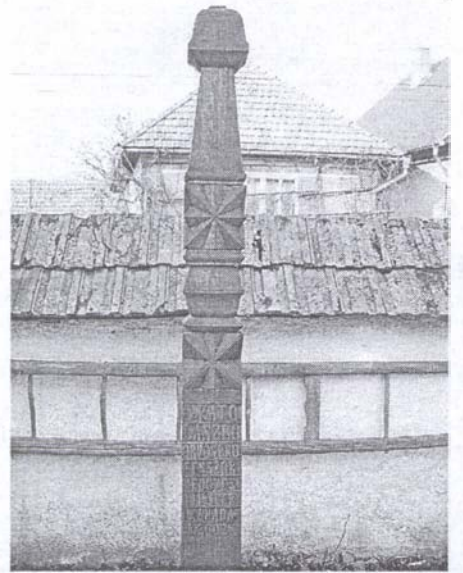
ményben volt részünk a Manitoba Egyetem nagy előadótermében, ahol dr. Kátó László egyetemi tanár meghívására végighallgattuk az előadását. A préri fővárosban tartották a Canadian Society of Microbiologist 5. évi kongresszusát, amelyre vendégszónoknak dr. Kátó Lászlót, a Montreali Egyetem tanárát hívták meg, hogy előadás keretében számoljon be arról a munkáról, amelyet tudós társával és testi-lelki jó barátjával, Gözsy Bélaival [csíki származású – A. L.] éveken át végeztek a tuberkulózis elleni gyógyszer kitermelése terén... Az elnök szép szavak kíséretében mutatta be dr. Kátó Lászlót, hangsúlyozva, hogy magyar származású és dr. Gözsy barátjával példás szorgalommal és megértéssel dolgoznak a világsikert jelentő gyógyszer kitermelésén. Mondanunk sem kell, hogy büszkék voltunk rá...”

Rám a kilencvenes évek elején mint a sóvidéki hungarológiai folyóirat szerkesztőjére bukkant az öregedő tudós-professzor. Ő székely-magyarként hajolt szerte a nagyvilágban a szenvedők fölé, jelen volt, ahol fájdalom dúlt, de világra szóló sikerei nem kápráztatták el, idegenben ápolta édes anyanyelvét és népe kultúráját is, hiszen abból vétetett, s ha tehette, áldásos „ráfigyelésével” sokakat ugyanerre ösztönzött. Különösen a kisebbségben élő, tanulni vágyó magyar diákokra „gondolt”, az ajánlottak közül többet is támogatott.

Hitéről, emberi nagyságáról a hozzánk írt levelei is vallanak. A szenvedések „lepratelepein” győződött meg a tudós professzor, hogy aki csak a tapasztalati világban birtokolt tudás erejében hisz, hasonlatos ahhoz a bibliai bolondhoz, aki futóhomokra építi házáát. Léteznie kell az „öt érzék ezer muzsikáján” túli világnak is, mert a világ a transzcendens általival teljes, az egyetemes istenhit nélkül a „mindent

tudó” ember is csak reménytelen, félkarú, torz teremtmény, amely ekként alkalmatlan a jézusi szenvedésmélységből fakadó eszmény megélésére, követésére.

Ebben a hitben szegődött hozzánk, hogy mi is tisztábban lássunk. De tán sikerült nekünk is cserébe adnunk neki azt, amire egyre inkább vágyott. Egymásnak üzenve álmaiban újra a Küküllők partjain járhatott, s útban vissza a tengerentútra, talán még utoljára be is kukkantott egy szép, karcsú bokályért Korondra, ahol most az unitárius templom udvarában emlék-kopjafa jelzi, hogy dr. Kátó Lászlónak, a Kanadában elhunyt világhírű, székely gyökerű orvosprofesszornak, akinek elévülhetetlen érdemei vannak a tuberkulózis és a lepra elleni gyógyszerek kifejlesztésében, töretlenül él az emléke.

S most, ha mást nem is tehet, mert „világi” parancs szerint már öt esztendeje fekszik némán a tengeren túli homp alatt, küld maga helyett fényleni havat az erdélyi tetőkre, ahol balladák sötét titkain mindannyiunkért meg-meglebbenti a fátylat a februári szél.

Ambrus Lajos

Egyházunk táján Új Tavasz ébredt

Amikor 2005. március 26-án rendhagyó, kórusalakító énekpróbára gyűltünk össze templomunkban, még nem tudatosult bennünk, hogy egy, a későbbiekben teljes gyülekezeti életünkre kiható együttlétnek vagyunk részesei. Akkor a nagy lelkesedésben elkerülte figyelmünket az is, hogy Emánuel (Immanuél: velünk az Isten) napján énekelünk. Ekkor Tar Imre személyében már két éve okleveles, szakképzett kántorral szolgáltunk együtt istentiszteleti és szertartási alkalmakon. A kóruséneklést szerető és gyakorló tanár szüleim – de leginkább néhai Pálffy Ákos homoródszentpáli unitárius kántortanító-iskolaigazgató, egyházi zeneszerző nagypám – öröksége is kötelezett, hogy ala-

pító tagjává legyek a marosszentgyörgyi unitárius egyházközség kórusának.

Istennek legyen hála, 2008. március 30-án kórusunk létrejött harmadik születésnapját ünnepeltük családias, bensőséges körülmények közt. Előtte számba vettem három évi tevékenységünket, évi krónika szintjén is. A legalább néhány kóruspróbában és egy fellépésen részt vevőket is beleszámítva eddig huszonhat személy „fordult meg” éneklő közösségünkben.

Nagyobb nyilvánosság előtt először 2005. május 28-án énekelünk a marosszentgyörgyi unitárius templomban, a torony- és harangszentelő, lelkész- és énekvezér-beiktató isten-

tiszteleten, majd október 15-én, az istentiszteleti hajlékunk felszentelésének 10. évfordulója alkalmával szervezett ünnepen.

2006 tavaszán a Soli Deo Gloria Ökumenikus Vegyeskar karnagya, Hajdó Károly nyugalmazott zenetanár indítványozta, hogy kórusunkat is hívják meg a Marosszentgyörgyi Tavasz Kórusfesztiválra. Így a gazdag karéneklési hagyományokat ápoló és éltető településen szélesebb hallgatóság előtt léphettünk fel. Az október 14-i sepsiszentgyörgyi IV. Unitárius Kórustalálkozón való részvételünk kihívást és ösztönzést jelentett, hisz a részt vevő kórusok közül a mi éneklő közösségünk mögött állt a legkisebb lélekszámú gyülekezet. A testvéri fogadtatás eloszlatta lámpalázunkat, biztattuk, bátorítottuk egymást, hogy helyt tudunk állni, sőt valódi zenei élményt is nyújthatunk. Előadandó műveinket oly mértékben sikerült begyakorolni, hogy a helyi római katolikus templomban december 10-én (advent 2. vasárnapján) már gyertyafénynél is szállt az ének, a kottákat csak „formaságból” használtuk.

2007. március 26-án „kereszteltük” kórusunkat, a keresztességben az Új Tavasz nevet kapta. A névadás magyarázata: W. A. Mozart *Új tavasz ébred* kezdetű műve kedvencünké vált, és hát valójában magunk is tavasszal születtünk meg. Így „neves” csoportként tevékenyen vettünk részt április 20-án és 21-én a helyi művelődési házban a kórusfesztiválon, és képeztük a „történelmi magyar egyházak kulturális műsora” részét.

A november 17-i küüllődombói V. Unitárius Kórustalálkozón való részvétel is áldásos alkalomnak bizonyult, további „évszár” tevékenységre mozdított: Ady Endre születésének 130. évfordulóján, november 22-én a helyi római katolikus plébánia tanácstermében (az unitárius istentiszteletek egykori helyszínén), 29-én Marosszentgyörgyi település írásos említése 675. év-

fordulója alkalmával szervezett rendezvényen, december 18-án adventi kórusesten is énekeltünk.

Az utóbbi két évben az ökumenikus, szószékcsérés istentiszteletek keretében is szolgálunk éneklő csoportunkkal templomunkban.

A zárógondolatot merítsük a már említett, kedvenc műből: „Új tavasz láttán, dallamok szárnyán száll fel hálám hódolón Trónusodhoz, Alkotóm.”

Isten éltesse sokáig a marosszentgyörgyi unitárius egyházköztség Új Tavasz kórusát!

Pálffy Tamás Szabolcs

nők világa

Kevés nőszövetség tart fenn állandó kapcsolatot más felekezetű nőszervezetekkel, de a Nők Világimanapja, minden év márciusának első péntekje, olyan alkalom, amikor az egyházi nőszervezetek – a legtöbb helyen a magyar történelmi egyházak közösen – megtartják az imanapot. Így volt ez az idén is.

Női világimanap Erdély-szerte

Kökös: 20–22 asszony vett részt imanapi rendezvényünkön, reformátusok, katolikusok is. Ancika tiszteletes asszony rövid imát és áhítatot tartott, a liturgiában megadott ígére alapozva. A hangsúlyt Guyana bemutatására fektettük, az asztalra kitettük az ország „térképét”, kék zöld és barnás kendők kombinálásával. Gyertyát is helyeztünk az asztalra. Az interneten találtam anyagot, amelynek alapján bemutattam az országot, majd az egyik nőtársunk felolvasott egy novellát. Jó hangulat volt, mindenki jól érezte magát. A végén teát, süteményt kínáltunk körbe, ezzel a nőnapot próbáltuk szeretnien megünnepelni.

Jövőre igyekszünk bevonni a református asszonyokat is a szervezésbe, hogy változatosabbá tegyük az estet. (Bokor Ágnes)

Guyana jelképes térképe színes kendőkből a kökös világinapon

folytatás a 14. oldalon

Női világimnap...

folytatás a 13. oldalról

Sepsiszentgyörgy: „Isten bölcsessége új értelmet ad életünknek” – ez volt a mottója a 2008-as női világimnapok ökumenikus istentiszteletnek, amelyet a szentgyörgyi keresztény asszonyok március 7-én közösen tartottak meg a város negyedik új református templomában. A részt vevő református, katolikus, unitárius, evangélikus nőszövetségeinek küldöttei szívhez szóló műsorral imádkoztak a világ asszonyainak és minden keresztény embernek az életéért.

Az ünnepi istentisztelet fénypontja a sepsiszentgyörgyi segédlelkész, Szabó Adél prédikációja volt, amelyet a bibliai Mária és Márta történetére alapozott. A prédikáció láthatólag minden asszony-testvérem szívét-lelkét megérintette olyannyira, hogy könnyek csillogtak mindannyiunk szemében. Horvát Piroska nyugalmazott földrajztanárnő ismertette Guyana állam földrajzi és társadalmi helyzetét, bepillantást adott az ott élő emberek életébe, hogy ezáltal is egy kicsit közelebb kerülhessünk lelkiekben azok-

A Keresztény Nők Világimnapját a nőszövetség himnuszával zártuk, és úgy éreztük, szívünk megtelt szeretettel, mert jó volt együtt imádkozni ezen az estén is. (Vánca Csilla)

Sepsiszentkirály: „Jöjjetek, ismerjük meg együtt Isten bölcsességét!” Mi, szentkirályi asszonyok meghallottuk a felhívást, sőt együttesen a férfiakkal Guyana asszonyaiért imádkoztunk az általuk előkészített liturgia szerint. Háromszori hangszó jelezte imanapi istentiszteletünket.

Az istentisztelet alkalmával a helyi lelkész ismertette Guyana földrajzi helyzetét, a lakosság összetételét, vallását és az imanap lényegét. Imájában az isteni bölcsességgel a szeretet és a megértés szálai fonódtak össze. A *Háromszék* napilapban felhívást tettünk közzé az összes keresztény asszonyok felé, hogy ezen a napon együtt imádkozzunk. Imánkkal próbáltuk legyőzni a gyűlölet gondolatát, egymás mellett hangosan mondván a Miatyánk szavait; a szeretet és béke virágából fűzött lánc összekapcsolta anyai, asszonyi szívünket.

elismerték: „Isten bölcsessége új értelmet ad életünknek.” (Adorjáni Gyöngyvér)

Segesvár: Az imanapot március 6-án tartottuk a cornești-i ortodox templomban az ortodox vallásfelekezeti asszonyok szervezésében. Az ortodoxokon kívül római katolikusok és görög katolikusok, szász evangélikusok, reformátusok és unitáriusok vettek részt az imanapon – mintegy 40-en.

A program legemlékezetesebb része: az állófilm-vetítés volt. Ovidiu Dan ortodox és Hans-Bruno Fröhlich evangélikus esperes jelenléte emelte az imanap magasztosságát. Az ortodox esperes rövid köszöntő beszédet is mondott. Az áldás után unitárius részről hat asszony mondott könyörgő imát, és a tájékoztatót magyar nyelven szintén mi vállaltuk magunkra. (Benedek Enikő)

Dicsőszentmárton: Az imanapot az unitárius egyházközség szeretetotthonában tartottuk 2008. március 9-én. 26 személy vett részt a közös imában: a római katolikus, a református és az unitárius nőszövetségek tagjai. Ez utóbbiak készítették elő az imanapot a kiadott füzet szerinti liturgia alapján, illetve az alkalomhoz illő zenét. A meghívott katolikus és református nőszövetségi tagok imával és énekekkel egészítették ki programunkat. Ez a harmadik közös imanapi alkalom, így immár hagyományoszerűnek mondhatjuk.

Felemelő, meghitt, bensőséges hangulatban imádkoztunk és énekeltünk együtt, a három felekezet nőtagjai. (Nagy Rozália)

Fehéregyháza: Március 7-én a református templomban, a szervező gyülekezet istentiszteleti házában jöttünk össze az imanapra. Egyházi beszédet Benefi Sándor lelkész mondott. A program legemlékezetesebb része a füzet tartalmának szerepekben való felolvasása, református, unitárius és katolikus nőtestvéreink részvételével – és a többszólamú énekek. (Szabó Tünde Hajnal)

Maroszentgyörgy: A Női világimnapot március 9-én a helyi görög katolikus egyházközség imaházában tartottuk meg, közel ötven imádkozó lelkületű nőtestvérünk részvételével.

A kis imaházban magyar és román anyanyelvű, római katolikus, református, unitárius, görög katolikus és ortodox vallású nők imádkoztunk együtt a gyanai nőkért. Számomra különösen megtisztelő és emlékezetes volt a szertartás vezetése, hiszen unitárius lelkészneként a Romániai Női Világimnap Bizottság választott elnöki tisztségében tartottam

Maroszentgyörgy, a görög katolikus imaház: az unitárius lelkész női bibliamagyarázata

hoz az asszonyokhoz, akik még szenvedés, fájdalom, kirekesztés útján élnek mindennapjaikat, de Istenbe vetett hitük erőt, egészséget ad, hogy leküzdhesék a nehézségeket. Az isteni bölcsesség által imádkoztunk együtt, hogy béke, szeretet uralkodjék Isten népének közösségében.

Kis perselypénzünkkel arról tettünk bizonyosságot, hogy egymás gondjait megosztva testvérként élünk.

Az esti órában a béke, a szeretet, a megértés láncszemét Botfalvi társaságközségben tovább fűztük imánkba. E kisgyülekezet lelkes tagjai is készsége-

bibliamagyarázatot Jób könyve 1. és 2. fejezeteinek alapján.

A rendezvényen házigazdaként vett részt Virgil Comes görög katolikus pap, meghívottként volt jelen Baricz Lajos római katolikus plébános, Becsky Eörs református lelképásztor és Pálffy Tamás Szabolcs unitárius lelkész.

A házigazda nők – Maria Comes tiszteletes asszonnyal az élen – szeretetvendégségre hívták a résztvevőket, majd egy-egy cserép virágot ajándékoztak az egyházközségek képviselőinek. (Pálffy Anna Mária)

Csikszereda: Március 2-án lelkészünk, Krizbai Béla meghívására Szatmári Ingrid református lelkész nő hirdetett ígét, hangsúlyozva: „Imádkozni szükséges és jó, aki sokat imádkozik lelke nevelődik, akarata közeledik Isten akaratához”. Minden katolikus, református és unitárius nőszövetségi tag érkezéskor kítűzött kapott: az UNOSZ emblémáját. Az istentiszteletet a nőszövetségek imákból és énekekből álló műsorral zárta. Az együttműködés újabb és megerősödött barátságokat eredményezett a különböző felekezetű nőszövetségi tagok között. (Kiss Pap Ilka)

Munkaértekezlet Szentmártonban

2008. március 27-én a Homoródszentmártoni Unitárius Ifjúsági Házban tartott köri nőszövetségi munkaértekezleten Recsenyéd, Székelyudvarhely I., Székelyudvarhely II., Városfalva, Gyepes, Homoródkarácsonyfalva, Homoródszentpéter, Oklánd, Homoródmás, Homoródjánosfalva, Homoróddaróc és a helyi nőszövetség képviselői vettek részt.

A munkaértekezlet célja a nőszövetségi köri gyűlés előkészítése és Székely Enikő ügyvédnő előadásának meghallgatása és megvitatása volt (Az egyesületek létrehozásának feltételei).

Blénassy Jolán a Székelyudvarhely I. számú egyházközség részéről komatálát ajándékozott a homoródszentmártoniaknak, és elénekelte a következő „komatáli dalt”: „Komatálat hoztam, / be is aranyoztam. / Koma küldte komának, / ha nem fogadja magának, / visszaviszem az úton, / amelyiken hoztam.” A húsvét utáni vasárnapon (fehérvasárnap) régi szokás komatálát küldeni komáknak és barátoknak.

Mínt hogy a nőszövetségek szívügye, hogy ápolják a (népi) hagyományokat, Blénassy Jolán ajándékát és énekét nagy örömmel fogadtuk, igyekszünk máskor máshol „továbbadni”.

Úgy gondoljuk, sikeresen szerveztük meg a köri nőszövetség közgyűlését, állítottuk össze programját. Székely Enikő előadásából pedig sokat tanultunk.

A találkozás végén a homoródkarácsonyfalvi „Dungó fürdő” környékéről gyűjtött festett köveket ajándékoztunk egymásnak, amolyan „hála-köveket”, amelyeknek az a feladatuk, hogy emlékeztessenek, hogy mindig vannak az életünkben olyan dolgok, amiért hálásak lehetünk.

A munkaértekezlet után a helyiek népes csoportját György Izabella jegyző és Simó Melinda elnök tájékoztatta a kör konferenciával kapcsolatos teendőkről. Április 12-én ismét jó házigazdák szeretnénk lenni.

György Izabella, Simó Melinda

Kórházlelkészi szolgálat

Hogy beteg hozzátartozóját idejében elérjük, kérjük tartózkodási helyét (nevét, a kórházat és a kórterem számát) a következő telefonszámokon bejelenteni:
Orbán Erika,
Sepsiszentgyörgy,
0740-502563;
Katona Dénes,
Székelyudvarhely,
0266-213100;
Ferenczi Enikő,
Kolozsvár,
0740-063767;
Pavelka Attila,
Marosvásárhely,
0746-234917.

Akikre felnézünk

A sepsiköröspataki unitárius gyülekezet a 2008-as hitelesítő imahetet március 10-től tartotta, s erre szeretettel várta a körbe érkező fiatal lelkészeket. Ezen a héten lelkileg ismét feltöltődhattunk, friss erőt nyerhettünk hitünk megtartására és továbbvitelére. Ezt azoknak a fiatal lelkészeknek köszönhetjük, akik prédikációikkal szeretetre, imádkozásra, egyetértésre, békére bűzdítotak.

Felnézünk rájuk és kívánjuk, hogy Isten segítségével gazdag, örömteli legyen a lelkészi pályájuk, és lelkünk mélyén megnyugvást érzünk, hogy hitünk így tovább fog élni a következő nemzedékekben is, ha továbbra is az Egy Isten hirdetése lesz életük célja.

Köszönünk fejezzük ki ezzel a pár sorral is tiszteletes Bíró Attila kökös, Szabó Adél sepsiszentgyörgyi lelkészeknek, Orbán Erika sepsiszentgyörgyi kórházlelkésznek, Szabó Előd úrmösi és Finta Emese kálnoki lelkészeknek, és kívánunk sok erőt, egészséget, örömet, boldogságot egész életükre!

Az imahetünket szeretetvendégséggel zártuk, amelyre asszonyaink tésztát, tortát, teát kínáltak, de a tombola sem maradt el. Nőszövetségünk a bevételt nemes célokra használja fel, hogy vallásunkat ezáltal is továbbadhassuk a következő nemzedéknek. (Vánca Csilla)

Segíthetsz nekünk

Közeledik a május 15-i határidő! Ebben az időszakban a „2%-os” bekopog minden hazai adófizető ajtaján és lelkiismeretén, felteszi a nagy kérdést: „Mondd, te kit választanál? Melyik civil szervezetnek adományozod a 2007. évi személyi jövedelemadód 2%-át?”

Válaszd az UNOSZ-t! Ha adózó állampolgár vagy, élj a törvény adta lehetőséggel, és személyi jövedelemadód 2%-át irányítsd az UNOSZ bankszámlájára!

1. Ha fizetésed vagy nyugdíjad után adózol, akkor a 230-as űrlapot kell kitöltened, amely letölthető a pénzügyminisztérium honlapjáról: www.mfinante.ro. De legegyszerűbb, ha a Google kereső programba beírod szó szerint: *Cerere privind destinatia sumei reprezentand pana la 2% din impozitul anual* (ékezetek nélkül), rákattintasz, és azután a *Formular 230*-ra. Az űrlap B pontjába csupán három adatot kell beírnod:

Denumire entitate nonprofit: ASOCIATIA FEMEILOR UNITARIENE DIN ROMANIA

Cod de identificare fiscală : 9343746

Cod bancar (IBAN) : RO47 BTRL 0130 1205 9214 39XX

2. Ha fizetésen vagy adózás alá eső nyugdíjon kívül más jövedelmed is van, akkor a 200-as űrlapot kell kitöltened: *Declarație specială privind veniturile realizate*. Az űrlap III.2. pontjába kell beírnod a fenti adatokat.

Aki megszerzi a 230-as űrlapot, sokszorosítsa, töltsse ki az UNOSZ adataival és „szelíd rámenősséggel” próbáljon meggyőzni minél több ismerőst, rokont, kollégát, főként a tanácsadókot, hogy minél többen támogassák az UNOSZ tevékenységét azzal a 2%-kal, amit nem a saját zsebükből vesznek ki, hiszen máskülönben az államkasszába jutna. Azzal is segíthetünk, ha a kitöltött űrlapokat magunk adjuk le a pénzügyi hivatalba.

Ne hagyjuk az utolsó napokra, mert akkor tolongás lesz!

ifjúsági oldal

Isten szép!

Hosszas tárgyalás és ötletszünet után végre sikerült a 2008. esztendő gyermek-táborainak programtervét és témáját kidolgozni. A programterv a február 29-e és március 2-a között Kolozsváron szervezett táborvezető-képzőn született. Itt kell megjegyeznünk, hogy idén még szervezünk egy ilyen jellegű képzést, mégpedig május 16-a és 18-a között, később meghatározandó helyszínen. Azok pedig, akik idei táboraink kivitelezésében szeretnének részt venni, a két táborvezető-képző közül valamelyikre kötelező módon el kell jönniük.

Az idei táborok témáját – a tavalyi minta alapján – a következő munkamódszerrel döntöttük el: először ötletbörzét szerveztünk; miután egy 18 tételből álló listát írtunk, a témákat javaslo személyektől azt kértük, hogy érveljenek az általuk ajánlott program mellett. A beszélgetés nyomán kiderült, szerintünk melyek a legmegvalósíthatóbb ötletek, majd ezek közül is kiválasztottuk azt, amely mindenki számára megfelelő volt. Ezután a tábor célját fogalmaztuk meg, majd arra törekedtünk, hogy a napi terveket pontosítsuk. Miután a téma illetően kibontása is megtörtént, újra ötleteket gyűjtöttünk, ezúttal a napi tevékenységek számára. A májusi képző ideje alatt majd részletesebben is foglalkozhatunk a „finomítással”.

A fentiek alapján az idén a táborok témája Isten keresése lesz a művészetekben. E táborok számára az *Isten szép!* címet javasoljuk. A tábor célja megmutatni azt az utat, amely a művészetektől a vallásosság-

hoz vezet, illetve be szeretnénk mutatni a legfontosabb unitárius vonatkozású művészeti alkotásokat, ezáltal is erősítve a gyerekek felekezeti öntudatát. Az idei táborokban az unitárius jelleg hangsúlyozottabban lesz jelen, hiszen a napi tevékenységek során külön időt szánunk majd arra, hogy egy-egy unitárius egyháztörténeti személyiséget, eszmét vagy fontosabb korszakot bemutassunk.

A fentebb kifejtett téma napi leosztása a következőképp nézne ki:

Vasárnap: megérkezés, ráhangolódás.

Hétfő: napi téma: *a színház*. A nap végére fel kellene építenünk egy színpadot, illetve csoportokban bibliai történetek aktualizált változatát kellene bemutatnunk. A délelőtti beszélgetés egyik része Paskándi Géza *Vendégség* című színművéből indulna ki. Természetesen csak felvillanótanánk a színdarabot, és megemlítenénk a darab témáját, innen pedig áttérnénk Dávid Ferenc személyének bemutatására, illetve unitárius vallásunk erdélyi kezdeteit firtatnánk. Az ezzel párhuzamosan zajló tevékenységnek a *Színház az egész világ* shakespeare-i címet adnánk. Ez azt jelenti, hogy a gyerekekkel arról beszél-nénk, mennyiféle álarcot hordunk magunkon nap mint nap. Délután foglalkozhatunk még színházi szimbólumok elkészítésével, illetve a színpad összeállításával, valamint a színdarabok betanulásával.

Kedd: napi téma: *az irodalom*. A délelőtti „unitárius beszélgetés” Jókai Mór *Egy az Isten* című regényéből indulna ki, de természetesen itt szót ejtenénk más unitárius vonatkozású vagy szerzőjű művekről is. E tevékenység alatt arra törekednénk, hogy unitárius hitelveink rövid és

közérthető rendszerét bemutassuk. Az ezzel párhuzamosan zajló tevékenység alatt a gyerekek mesét írnak, majd közösen, illetve a nagyobbakkal arra törekedünk, hogy velük együtt versgyakorlatokat végezzünk. Délután az irodalmi szimbólumokkal foglalkozunk majd, aztán pedig bevezetjük *Bábel tornyának* történetét, és elkészítenénk kartondobozokból egy *zikurátot*. A nap végén összegzésképpen a nyelvről, illetve az írott szóról fogunk beszélni, a nap eseményeiből kiindulva.

Szerda: napi téma: *a tánc*. A nap lényege, hogy kimutassuk: a tánc öröm, és ezáltal is Istenhez imádkozunk. Terveink szerint ezen a napon zajlik majd a szokásos kirándulás is, tehát a természetben is kifejezhetjük a ritmikus mozgás nyújtotta boldogságot. Az elméleti tevékenység során a tánc történetét szeretnénk bemutatni. Ezt úgy képeltük el, hogy egy személy beszél a különböző korok táncairól, ezzel párhuzamosan pedig néhány személy szemlélteti az adott táncokat. A nap unitárius vonalát még nem sikerült kidolgozni. Délutánra azt terveztük, hogy kiscsoportokban különböző táncokat tanítanánk a gyerekeknek.

Csütörtök: napi téma: *a festészet*. A nap unitárius részét Körösfői-Kriesch Aladár híres festményének bemutatásával kezdjük. Innen a tordai országgyűlés határozatára térnénk át, és a másság elfogadásának elvéről, a szabadelvűségéről beszélünk majd a gyerekeknek. Ezzel párhuzamosan a szimbólumok fontosságáról szólnak. E tevékenység lényege, hogy megértessük a gyerekekkel, mit fed a jelkép fogalma, illetve miért használunk ilyeneket. A tevékenység végén arra buzdítjuk majd őket, hogy a maguk számára Isten-jelképeket találjanak ki, illetve értelmezzék, miért

épp azt a szimbólumot választották. A délutáni tevékenység során különböző anyagokra (kő, fa, papír, vászon stb.) érzelmeket próbálunk festeni. Ezután – ha az időjárás is megengedi – nagyméretű számháborút szerveznénk.

Péntek: napi téma: a zene. Ez esetben is arra törekednénk, hogy bebizonyítsuk: a zene ima. A tábor során több egyházi éneket is próbálunk megtanítani és megszerettetni a gyerekekkel. Ezekből kiin-

dulva a délelőtti, unitárius tevékenység során az egyházi éneklés szerepéről szeretnénk beszélni. A másik csoport ezzel párhuzamosan a zene történetébe nyer majd betekintést. Délután hangszerkészítéssel foglalkozunk, illetve különböző zenés előadásokat állítunk össze, melyeket a tábor végét jelző esti tábortűz mellett énekelünk el. Délutánról nem maradhat el a hagyományos vetélkedő sem, illetve a táborzárás.

Szombat: a táborzáró istentisztelet után takarítás, csomagolás, záróebéd, majd hazautazás következik.

Az idei táborok témáját ez alkalommal ennyire sikerült körvonalazni. Megtörténhet, hogy a májusi képzőn még több ötlet felmerül, még érdekesebb tevékenységi tervek eszelünk ki, és így még érdekesebb tábort szervezhetünk gyerekeink számára.

Rácz Norbert

Közös munkával a fővárosig

2008 februárjában a pestszentlőrinci unitárius gyülekezet mintegy 900 darab szépirodalmi és más magyar nyelvű könyvet adományozott a székelykeresztúri Berde Mózes Unitárius Gimnázium idei tanévben újraindított könyvtárának. A könyveket Szász Adrienne lelkesző kezdeményezésére egy pár hónapig tartó gyülekezeti gyűjtésből sikerült összeszedni. Már a gyűjtés meghirdetésekor kiderült, hogy a gyülekezet tagjai közül sokan közvetetten vagy közvetlenül kapcsolatban állnak az egykoron nagy hírű keresztúri unitárius iskolával. Az egykori diákok hálaival és tisztelettel gondolnak vissza az 1948 előtti időkre. Az egykori alma mater annyira nagy hatással bírt a régi időkben, hogy sok esetben még az 1948 előtti diákok gyermekei, leszármazottai is adakozásban fejezték ki tiszteletüket.

A gyűjtés sikere és a lelkesző utólrhetetlen ötletbősége hozta meg a lehetőséget annak, hogy iskolánk színjátszó csoportja március végén csodálatos négynapos budapesti kalandban részesülhetett.

A XVIII. kerületben működő Hunyadi Mátyás Gimnázium idén tizenharmadik alkalommal rendezte meg a fővárosi gimnáziumok színjátszó találkozóját. A rendezvény keretében amatőr film és videoklip kategóriában is versenybe szállhattak a fővárosi gimnáziumi diákok. Erre a rendezvényre kapott meghívást iskolánk színjátszó csoportja is. A meghíváskor lehetőséget kaptunk arra, hogy versenyen kívül mutassuk be Szilágyi Domokos *Piroska és farkas* című írása alapján összeállított rövid színpadi játékunkat. Tekintettel arra, hogy film kategóriában az idén még nem sikerült diákjainknak kiemelkedőt alkotni, a meghívást továbbküldtük kolozsvári testvériskolánknak. A Kolozsvári János Zsigmond Unitárius Kollégium – örömmünkre – szintén élt a felajánlott lehetőséggel. Testvériskolánk Péterffy Dénes diák Mikó Imréről készített dokumentumfilmjével képviseltette magát – az idén sajnos szintén versenyen kívül.

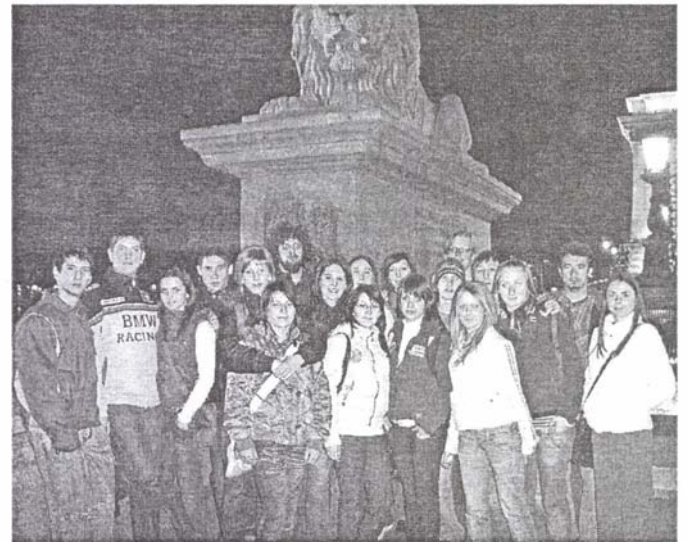
A meghívást követően még hosszú út vezetett Budapest XVIII. kerületéig. Szűkös anyagi kereteink enyhítésében segített az ODFIE és az oklándi Harvest Hope Alapítvány. Mindkét szervezet egy-egy kilencszemélyes jármű kölcsönzésével támogatta kiszállásunkat, amiért ezúton is köszönetünket fejezzük ki.

Havas csütörtöki reggelen indultunk útnak. Hosszú utazás után érkezünk meg a pestszentlőrinci Szervét Mihály térre, ahol az unitárius egyházközség tanácstermében finom székelykáposztával vártak. Evett a tizennyolc fős éhes csapat, majd a Hunyadi Mátyás Gimnázium tornatermében felütött szálláshelyre vonult pihenőre. Szombat délelőtt a pestszentlőrinci művelődési otthonban, a rendezvény helyszínén a versenyben megméretkező filmeket és előadásokat nézhettük meg. Ebéd

után léptünk színre. A zsűri értékelése szerint a fellépés sikeresnek mondható. A kedves szakemberek alig győztek biztatni a további munkára, és sajnálkozni azon, hogy versenyen kívül léptünk fel. Ígéretük szerint jövőre már „élesben” mehet a dolog, ugyanis a tervek szerint a következő évben immár határon túlról is versenybe szállhatnak a fiatal művészek. A kiértékeléskor különdíjjal kedveskedett a zsűri és a szervezők. Az oklevélen ez áll: *Küldödj a jó előadásért és a csapatmunkáért.*

A sikeres fellépés meghatározta kiszállásunk további hangulatát. Késő délután a Hőgyes Endre utcai egyházközség vendégei voltunk, ahol Léta Sándor tiszteletes megmutatta a csodálatos templomot, röviden mesélt a fővárosi unitáriusok életéről, dolgairól, majd az egyházközség tagjai vacsorával kedveskedtek. Teli hassal könnyebb volt a Planetárium épületében a csillagászati kiállítást megcsodálni s az egyórás, látványgazdag lézerszínházi előadást élvezni. Mire ez is véget ért, Budapest teljes esti pompájában tündökölt, így kár lett volna kihagyni a Nemzeti Színház parkjának esti látványát, vagy akár a Lánchíd és a belváros megvilágításának egyedülálló szépségét. Éjféljárt érkezünk a szálláshelyre.

A szombatunk újra izgalmasnak ígérkezett. Reggel a Sárkány Centrumban csillapíthatták vásárlási szomjukat a fiatal művészek, majd Budapest mai keleti kínálatai közül szabadulva

hosszú órákon keresztül a múltat fürkészttük a budai Várban. Sipos Emőke Villó tanárnő igen izgalmas budavári kalandra indított el bennünket, amikor négyes csoportokra osztott, és egy kérdéssort adott a kezünkbe, hogy magunk fedezhessük fel a nagyszerű helyet. A turulmadár alól indultunk, és széltében-

folytatás a 14. oldalon

Lakatos Sándor

Közös munkával a fővárosig

folytatás a 13. oldalról

hosszában bejártuk az útvonalat. A kapukilincs díszének legkisebb részlete sem bújhatott el előlünk, mert a feladat megkövetelte, hogy azt is felfedezzük. Két és fél óras felfedező munka után érkezünk meg Bakó Annamária, egy kedves unitárius hölgy könyvesboltjához, akinek az édesapja iskolánk egykori diákjaként 1927-ben végzett. Édesapja, Lőrincz Ákos emléke iránti tiszteletből vendégül látott minket filagória-szerű könyvesboltjában. Jólesett az ajándék kávé és a süti, de annál is jobban a kedves fogadtatás.

A vár falai közül alászállva a hétköznapiakba, a Hősök terére igyekeztünk, ahol szigorúan néztünk szembe a hét vezérrel és a nagy királyokkal, honatyákkal. Tudomást szereztünk a milleniumi világhiállításról és az ebből az alkalomból emelt épületekről, megcsodáltuk Anonymus félelmetes szobrát, amely csak addig tűnt félelmetesnek, amíg a lányok el nem kezdtek csoportképet készíteni a csuklyás szerzetes-alakkal.

A nap végére már térdig kopott a lábunk, így érkezünk meg Budapest harmadik – és egyben legnagyobb – egyházközségéhez a Nagy Ignác utcába. Kászoni József tiszteletes fogadott minket, bemutatva egyházközségét és templomát, mesélt a gyönyörű épület nem mindenkor rózsás történetéről, majd az egyházközség tagjai által előkészített finom vacsorát is elfogyasztottuk. S hogy a világ nem is olyan beláthatatlan nagyságú, az abból is kiderült, hogy vacsora közben csoportunk kiegészült az ODFIE azon munkatársaival, akik más célból érkeztek Budapestre, de útjuk ide vezetett.

Vasárnap délelőtt a minket vendégül látó pezsztentlőrinci egyházközségben istentiszteleten vettünk részt, ahol felkérésre

a szószéki szolgálatot magam végeztem. Ezt követően diákjaink egy rövid vetítéses előadásban mutatták be iskolánk múltját és jelenét. Köszönőlevelet nyújtottunk át az igazgatóság részéről az egyházközségnek a könyvadományért és a kedves vendéglátásért. Elbúcsúztunk házigazdánktól, Szász Adrienne lelkész-nőtől, aki a négy nap alatt végig gondunkat viselte; megköszöntük a kedvességet, és azzal a tudattal indultunk haza, hogy kiszállásunk nem volt hiábavaló. Látványokban, tapasztalatban és ismeretekben gazdagodva térhetünk haza, és hétfőn reggel könnyörtelenül hívogat a csengő, és vár az iskola padja.

Rádiós képzés

Az Agnus Rádió és az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet közös szervezésében, *Mikrofonközelben* címmel rádiós képzésre kerül sor április 18-a és 20-a között Kolozsváron. A képzés célja egy alapfokú, de átfogó rádiós tudás átadása, illetve szakmai gyakorlat biztosítása. A képzésre olyan Kolozsváron tanuló egyetemistákat várnak, akik érdeklődnek a rádiózás iránt, és betekintést kívánnak nyerni a szakterület rejtélyeibe.

A rendezvény résztvevői a képzés után lehetőséget kaphatnak tényleges rádiózásra az Agnus rádióban, valamint az Unitárius Webrádióban. A képzést a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem (EMTE) főépületében tartják. A rendezvény partnerei a Sapientia EMTE és az Erdélyi Unitárius Webrádió. (R. N.)

Az ötös fogat

Március 15-e körül sokan ünnepeltek, főként a marosi egyházközségben élő fiatalok, akiknek idén kettős okuk is volt erre: az egyik természetesen a nemzeti ünnepünk, a másik pedig, hogy útnak indult egy kis csapat, amely meglátogatta a már működő vagy újonnan induló unitárius ifjúsági egyleteket.

Öten körutaztunk: Tiva, aki most kivételesen csendesebb volt, mint általában, mert ledöntötte lábáról a nátha; Emi, akinek ez volt az első körútja, ezért nagyon izgult; Csilla, aki – mint mindig – a legszélesebb mosolyát előszedve érkezett; Erika, akinek elég nehéz feladata volt, mert neki jutott az a megiszteltetés, hogy manőverezhett a Nyárádmente gödrös útjain, és jömagam, aki kissé dobogó szívvel, de annál nagyobb lelkesedéssel indultam útnak.

Péntek délután a marosvásárhelyi csapattal találkoztunk, ahol Csilla kiderítette, hogy kik a vállalatépítők, a csapatjátékosok és a megvalósítók a csapatban. Néhány közös játék után útnak indultunk Szabéd felé. Itt már a kapuban vártak minket. Bent a teremben egy kisebb

méretű löversenyen vettünk részt, majd mindenki kapott egy papírlapot, amelyre egy cselekvés volt felírva, és azt kellett megvalósítania: volt, aki vécen ült, és volt olyan is, aki éppen igyekezett megfojtani az egyházköri ifjúsági lelkészt. Ezek után beleszórtunk egy olyan családi vitába, amelyben több mint 15 rokon, családtag vett részt. Az egész perpatvar azért robbant ki, mert a család legifjabb tagja eltörte az anyuka kedvenc tányérját. Hasznos volt ennek a kis „szindarabnak” az előadása, mert megtudtuk, hogyan lehet ilyen helyzetekben viselkedni. Egy gyertyás áhítat és szavaltat után búcsút vettünk a szabédi fiataloktól, és ismét Marosvásárhely fele indultunk, ahol mindenki nyugovóra tért.

Szombaton délelben Nyárádszeredában kezdtünk ifjúsági istentisztelettel. A szertartás után a fiatalok meghívtak egy teára, miközben megbeszéltük az egyetemes helyzetét, és azt, hogyan lehetne rajta javítani. Ezután pedig olyan dolog történt, ami egy évtizedben csak egyszer fordul elő (velem). Az történt ugyanis, hogy majdnem húsz perccel hamarabb érkezünk Nyárádszentmártonba. Megvallom, nagyszerű érzés volt nem elkésni. Miután megérkeztek a helybeli fiatalok is, megbeszéltük a nyáron itt szervezendő színjátszó találkozóval kapcsolatos kérdéseket. Még

arra is maradt időnk, hogy bemutassuk, Tiva képes arra, hogy kitalálja az emberek gondolatait. A rejtély megoldása homályban maradt, mert közben elfelejtettünk az órára pillantani, és mire valakinek eszébe jutott, máris késésben voltunk. Így hát elbúcsúztunk, és széleseben száguldottunk Nyárádgálfalva fele. Útközben szerencsére sem álló-, sem fekvőrendőrrrel nem találkoztunk, így szerencsésen, bár kissé megkéskéve érkezünk Nyárádgálfalvára.

Az itteni egylet most alakult újra. Több bizalomjátékot is eljátszottunk, de a hangulat akkor érte el a tetőfokát, amikor egy 21. századi bíróságon előadtuk Káin és Ábel történetét, ügyvédekkel, tanúkkal és két bíróval. Miután a bírók úgy döntöttek, hogy a felek érvelése nem győzte meg őket, énekeltünk egyet, és elbúcsúztunk az újonnan alakult ifjúsági egylettől.

Tivadar mindenhol elmondta, hogy április 11-e és 13-a között újra körutazunk, amikor ifjúsági istentiszteletekre kerül sor, a rákövetkező hétvégén pedig mindenkit várunk az egyházköri találkozóra, Magyarzsákodra!

Amikor hazatértünk, mindenikünk szívében fellángolt valami, ami a következő együttléteket még varázslatosabbá, még csodálatosabbá teheti.

Kedei Orsolya

Kedves Gyermek!

Mint tudjátok, a legjobb hat versenyző jutalomképpen ingyenesen vehet részt egyik egyházi táborunkban. Gyermektáboraink, amelyek július 6-a és 26-a között zajlanak, különleges meglepetéseket tartogatnak, hiszen „csodavilágként” vár rátok, hogy meghódítsátok – a Színek Birodalmát, a Hangok Birodalmát, az Égig Éró Pajkosság Birodalmát... de tovább nem árulkodom, hisz minderről magatoknak kell meggyőződnotok.

A februári lapszámmal bezárólag vetélkedőnkön a következők érték el a legjobb eredményeket: **Tatár Ágnes-Tekla** (Barót) 269, **Vass Elemér** (Jánosfalva) 239 pont, **Fekete Kincső-Hajnal** (Nagyajta) 239, **Kósa Kázmér** (Kökös) 235, **Sami Kincső** (Székelyudvarhely) 224, **Zombori Zsombor Balázs** (Homoródszentmárton) 200, **Benkő Boglárka** (Nagyajta) 200, **Burján Andrea** (Kolozsvár) 115, **Kovács Beáta** (Székelyudvarhely) 104, **Csorba Beáta Gyöngyvér** (Vargyas) 85, **Simó Andrea** (Segesvár) 75, **Fülöp Lehel** (Sükő) 54, és **Fekete Hunor** (Nagyajta) 54. Kitartó, következetes munkátokért gratulálunk, és felhívjuk figyelmeteket, hogy ez a lapszám az utolsó, amely által pontokat gyűjthettek a földjakra. Még bárki bekerülhet a legjobbak közé! A nyerteseket telefonon értesítjük június elején.

Ebben a lapszámban egy különös szigetországgal, és egy izgalmas földrésszel találkozhattok. Kívánunk tanulságos szellemi kiruccanást. **Várjuk válaszaitokat május 15-ig** a következő címre:

Fekete Levente / 527005 Aita Mare, Str. Főút 349. Jud. Co. vasna, vagy elektronikus úton: levente63@gmail.com.

Joseph Priestley (1733–1804)

Melyik országban élt 1794-ig a híres unitárius lelkész és természettudós? A kapcsolat az ottani és az erdélyi unitáriusok között már 1858-tól rendszeressé vált. A választ a kérdésre megtudod, ha helyesen válaszolsz a kérdésekre, és függőlegesen összeolvasod a kezdőbetűket. A betűket írd a vonalak fölé. **Küldd be minden sor megfejtését!** (15 pont)

Róla van elnevezve az Ószövetség 31. könyve: -----

Melyik folyóból mentették ki Mózeszt? -----

Szoros neve Afrika és Európa között: -----

Lában ezen rokonához menekült Ézsau elől: -----

Ábrahám fia: -----

A gonosz Jezabel királyné férjének neve: -----

Titkosírás

Priestley korának híres tudósa is volt. Ő fedezte fel laboratóriumában az .....-t, amely nélkül nincs élet. **Ha megfejted a titkosírást, megtudod, mit fedezett fel tudós hit-rokonunk.** (10 pont)

24 41 15 12 10 22

Az erdélyi és amerikai unitáriusok közötti kapcsolat kiépítése 1868-tól vált rendszeressé. Egyik lelkes erdélyi támogatója:

IRK AZ AJ SON

Fejtsd meg a titkosírást! (5 pont)

A Föld napja

Ki mondta, hogy nem tudod megváltoztatni a világot? – Így hangzik a Föld napja mozgalom egyik jelmondata. 1990 óta évről évre egyre többen érzik úgy, legalább megpróbálják, és legalább a Föld napján, április 22-én tesznek valamit ennek érdekében: fát ültetnek, rajzpályázatot hirdetnek, környezeti vetélkedőt, patak- és falutakarítást szerveznek. És ez a Föld napja mozgalom legnagyobb sikere: hogy helyi igény szerint, helyi kezdeményezésre szerveződnek a Föld-napi programok, és ma már nem csupán a Föld napján. Egyszerű, hétköznapi cselekedeteink által is védhetjük a Földet. **Írd le, mit tettél te ezen a napon annak érdekében, hogy óvd, ne károsítsd környezetünket!** (15 pont)

Regény az unitáriusokról

Melyik híres 19. századi író írt regényt az unitáriusokról?
a. Móricz Zsigmond b. Kemény Zsigmond c. Jókai Mór

A csillag melletti betűből kiindulva lólépésben haladva megkapod a regény címét! (15 pont)

*	E	U	S	A	R
Z	T	J	G	H	S
K	Z	Á	U	I	Y
L	Y	P	T	N	N
M	S	D	T	A	J
O	C	Z	A	E	Y
I	W	P	É	Ü	R

A szépség és a mélység meséje

A fiú megszerette a leányt, mert szép volt. A fiú a szépséget szerette meg benne. Azt mondta tehát:

– A lelkét szeretem.

És igaza volt, mert a leányban a Szépség a lélek. A leány szemébe, ajkára, gondolataiba, szeszélyeibe a Szépség adja a lelket. A szépség beszél belőle és a szépség lát.

A fiú a leányban a szépség után vágyott, de az emberben mást keresett. Az emberben nem a szépséget kereste, hanem a mélységeket. A gondolat és az érzés mélységeit. Mert az emberbe a mélységek ágyazzák a lelket.

S voltak a fiúnak pillanatai, amikor a leányban is meg akarta találni az embert. Mikor arra gondolt, hogy megkeresi a leányszívben az emberszívet, a mélységeket. Voltak ilyen pillanatai. De nem volt elég bátorsága hozzá.

Mert attól félt, hogy elveszíti a Szépséget. Találkozik az emberrel, de elveszíti a leányt.

Balázs Ferenc (1901–1937) unitárius lelkész, író.

Írj te is egy, a fentihez hasonló rövid mesét! (50 pont)

Válaszolj a következő kérdésekre (10 pont)

- Sorolj fel 5 országot, amelyben Balázs Ferenc járt!
- Melyik középiskolának volt vallásánára?

Gondos feleség

A férj és festett-szőke felesége esznek. A férj megszólal:

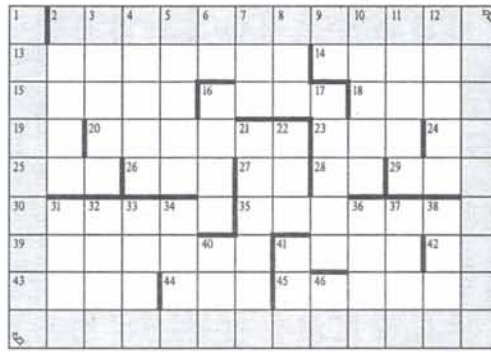
– Milyen furcsa íze van ennek a salátának!

– ...! – mondja a feleség. (A poén a rejtvényben.)

Vízszintes: 2. A poén első része.

13. Boszorkányos. 14. Lusta. 15. Pápai hármaskorona. 16. Halogénelem. 18. Béklyóként használt kötél. 19. Megfelelő. 20. Német író volt (Eduard). 23. Nagy ... István, magyar író. 24. Ismeret részlet. 25. Országos Rendező Iroda, röviden. 26. Forgástengely. 27. Alumínium vegyjele. 28. A föld felé. 29. Győri Sport Klub. 30. Carlos ... Rastrepo, Kolumbia elnöke volt 1966–1970 között. 35. Szárguldas. 39. Spanyol festő volt (Bartolomé Esteban). 41. Afrikai állam. 42. Cégforma, röviden. 43. Étélizesítő folyadék. 44. Levegő, idegen nyelvekben. 45. Egykedvűség, érzéketlenség.

Függőleges: 1. A poén befejező része. 2. Kolostorfőnök. 3. Holland sajtóváros lakója. 4. Villámlás után „teszi” az ég. 5. Lappföldi tó. 6. Részben aggódik! 7. Habos ital. 8. Becézett Zsófia. 9. Űres gyomor érzete. 10. Kard, kés része. 11. Kis fokú, mérsékelt. 12. A szövetség része. 16. Fanyar gyümölcs. 17. Nagy rakomány teher az ösvéren, lovon. 21. Egyfajta időmérő. 22. Electric Light Orchestra, röviden. 31. Tőzegláp a Hargitán, Csíkszentimre közelében. 32. Fa mintázatot készít. 33. ... Pavone, olasz énekesnő volt. 34. Fundamentum. 36. Megszégyenít. 37. Szegecs. 38. Dalbetét az operában. 40. Borít. 41. Sziget az Ír tengerben, de teherautómárka is. 46. Nagy olasz folyó.

Kit szólítottak?

A gróf kiszól a dohányzó szobájából:

– Drágám, gyere be egy kicsit!

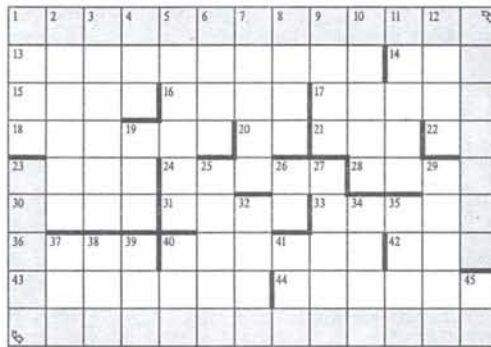
– ... ? – dugja be a fejét a csinos szobalány. (A poén a rejtvényben.)

Vízszintes: 1. A poén első része.

13. Talpraesett, erős. 14. Dolog, latinul (RES). 15. Női név. 16. Kenőanyag. 17. Népi hossz mérték. 18. Kötés közben csökkenti a szemek számát. 20. Japán színházi műfaj. 21. Völgyzáró építmény. 22. Állóvíz. 23. Személyével. 24. Zokogva elmond. 28. Német író (Dieter). 30. Idegen férfinév. 31. Családi szövetség. 33. Nagybirtok munkásainak felügyelője volt. 36. Szesziesital-feleség. 40. Felszínre törő. 42. Emília, becézve. 43. Énekesnő, John Lennon özvegye. 44. Leszűrődő.

Függőleges: 1. Szentpéteri folyója. 2. Meghal a vágakozástól. 3. India tagállama. 4. Bask terrorservezet. 5. Lengyel író volt (Slawomir). 6. Molett. 7. Angol családnév. 8. Spanyol folyó. 9. Gumicső. 10. Magyar énekes. 11. A szerelmi költészet műsója. 12. A mértanban ez a kúp vagy a kocka is. 19. Szintén nem. 23. A poén befejezése. 25. Fűves puszták Dél-Amerikában. 26. Izomkötő. 27. Hidegen viselkedő, zord. 29. Világítótest. 32. Férfinév. 34. Későre. 35. Rabszolgasorban tartott mezőgazdasági munkás volt a latin-amerikai államokban. 37. Épületmaradvány. 38. Minden rendben! 39. Kapus bánata. 40. Település Pest megyében. 41. Lenti helyre. 45. Indok.

A rejtvényeket Forrai Tibor készítette

A rejtvény-megfejtések beküldési határideje: **2008. június 5-e.** Csak azok vehetnek részt a könyvnyeremény-sorsoláson, akik mindkét rejtvény helyes megfejtését eljuttatják szerkesztőségünkbe. A nyertes nevét júniusi lapszámunkban közöljük.

Februári rejtvényeink megfejtése: **Válóok:** Arra akar kényszeríteni, hogy egyik a főztömből! **Nyúl – vagy mi?:** Nem, főnök, csak születésnap.

Könyvjutalmat nyert **Nagy Mária** tordai olvasónk. Gratulálunk!

Lapszámunk szerzői: **Ambrus Lajos** tanár, költő (Korond), **Bálint Mihályné** (Énlaka), **Farkas László** lelkész (Korond), **Ferenczi Mária-Magdolna** agrármérnök (Sepsiszentgyörgy), **György Izabella** tanárnő, gondnok (Homoróddaróc), **Kedei Orsolya** középiskolás diák (Marosvásárhely), **Kuti Márta** újságíró, könyvszerkesztő (Marosvásárhely), **Lakatos Sándor** lelkész, hitoktató (Székelykeresztúr), **Lőrinczi Károly** ny. lelkész (Aranyosrákos), **Makkai-Ilkei Ildikó** lelkész (Bencéd), **Pálffy Tamás Szabolcs** lelkész (Maroszentgyörgy), **Rácz Norbert** ifjúsági lelkész, ODFIE-alelnök (Kolozsvár), **Simó Melinda** pszichológus, tiszteletes asszony (Homoróddaróc), **Szabó Rozália** vegyész mérnök (Dicsőszentmárton), **Székely Kinga Réka** lelkész (Homoródszentpéter), **Varró Amália** gyakorló segédlelkész (Székelykeresztúr), **Váncsa Csilla** magángazdálkodó (Sepsikőröspatak).

Unitárius Közlöny

ISSN 1220-8418

Kiadja
az Erdélyi Unitárius Egyház
Kolozsvár
Alapítási év: 1888
Új sorozat (1990-től)

Szerkesztőbizottság:
dr. Rezi Elek főszerkesztő
Jakabffy Tamás szerkesztő

Munkatársak:
Győrő Dávid
Asztalos Klára (Nők Világa)
Sándor Krisztina (Ifjúsági Oldal)

Szerkesztő: **Rezi Éva**
Tördelés: **Ruzsa István**
Korrektor/olvasószerkesztő:
Kürti Miklós

Készült a kolozsvári Heltai Gáspár
Unitárius Nyomdában.

A szerkesztőség postacíme:

400105 Cluj,

B-dul 21 Decembrie 1989 nr. 9.
tel./fax: (0)264-593236, -595927

e-mail: tamas.jakabffy@unitarius.com

A lapszám megjeleníthető
az Erdélyi Unitárius Egyház
központi honlapján: www.unitarius.com

Lapterjesztés és adminisztráció:

Szabó Zoltán

A lapok kiszállításával
kapcsolatos felvilágosítás:

Verbum Egyesület,
Simon Ferenc, tel: 0264-596478

A kéziratok szerkesztőségbe

érkezésének határideje:

minden hónap 5-e.

15 napnál régebbi eseményről szóló
olvasói tudósításokat nem teszünk közzé.

Kéziratokat nem őrzünk meg,

és nem küldünk vissza.

Közlésre szánt fényképeket

kérésre visszaküldünk.

A lapban közölt írások

nem tükrözik feltétlenül

a szerkesztőség nézeteit.

A lapszám megjelenését
a Communitas Alapítvány
támogatta.